

**Αιτιολογική έκθεση στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης υπό τον τίτλο/
«ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»**

A. Επί του συνόλου

Το παρόν σχέδιο νόμου εισάγει για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη μία οργανωμένη εξωδικαστική διαδικασία για τη συνολική και μακροπρόθεσμη ρύθμιση των χρεών των ελληνικών επιχειρήσεων, οι οποίες, εξαιτίας της οξύτατης και χρονικά μακράς οικονομικής κρίσης, αδυνατούν να εξυπηρετήσουν όλες τις συσσωρευθείσες οφελές τους προς τον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα.

Μέχρι σήμερα η διαδικασία εξυγίανσης των άρθρων 99 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα αποτελούσε το μοναδικό εργαλείο ρύθμισης χρεών των επιχειρήσεων. Η διαδικασία αυτή, εάν και σημαντικά βελτιωμένη από άποψη ευελιξίας και χρόνου μετά και την πρόσφατη αναμόρφωσή της με τις διατάξεις του ν. 4446/2016 (Α' 240), δεν παύει να αφορά κυρίως μεγάλες ανώνυμες εταιρείες με πολυάριθμους πιστωτές και σημαντικά χρέη. Το κόστος της παραμένει υψηλό, ενώ προϋποθέτει προσυνεννόηση και προηγούμενη συμφωνία της επιχείρησης με την υπαχθούν στη διαδικασία αυτή είναι ο- εν πολλοίς αβάσιμος- στιγματισμός που ακολουθεί την υποβολή αίτησης του άρθρου 99. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η κουνή γνώμη, αλλά ακόμα και η ίδια η αγορά αντιλαμβάνονται την ένταξη μιας επιχείρησης σε διαδικασία εξυγίανσης ως μία απέλπιδα απόπειρα αποφυγής της πτώχευσης και αποτέλεσμα την περιορισμένη χρήση της διαδικασίας από πραγματικά βιώσιμες επιχειρήσεις και την εν μέρει κατάχρησή της από ήδη εν τοις πράγμασι πτωχευμένες εταιρείες που την αξιοποίησαν ως τελευταίο καταφύγιο. Ενδεικτικός είναι ο μικρός αριθμός των αιτήσεων που έχουν κατατεθεί πανελλαδικά και ο ακόμα μικρότερος αριθμός των επιτυχημένων εξυγιάνσεων.

Η προηγούμενη νομοθετική πρωτοβουλία για την εξωδικαστική ρύθμιση οφειλών ήταν ο νόμος 4307/2014 (Α' 246), γνωστός και ως νόμος «Δένδια», ο οποίος όμως απέτυχε στην εφαρμογή του, καθώς ως το τέλος του έτους 2015 μόνο 53 επιχειρήσεις είχαν καταθέσει αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του, εκ των οποίων μόνο 3 είχαν συνάψει διμερή σύμβαση ρύθμισης οφειλών με τις πιστώτριες Τράπεζές τους. Ο κύριος λόγος αποτυχίας του προηγούμενου νομοθετικού καθεστώτος ήταν το γεγονός ότι δεν θέσπιζε καμία υποχρέωση για τα πιστωτικά ιδρύματα. Οι δανειολήπτες προσέρχονταν στα υποκαταστήματα των Τραπεζών, κατέθεταν την αίτηση και τα απαραίτητα δικαιολογητικά και ανέμεναν την απάντηση, η οποία τις περισσότερες φορές λάμβανε τη μορφή της «σιωπηρής απόρριψης». Πέραν τούτου, το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς άφηνε εκτός του πεδίου ρύθμισής του τις οφειλές των επιχειρήσεων προς το Ελληνικό Δημόσιο, ορίζοντας απλά ότι αυτές θα έπρεπε να έχουν προηγουμένως ενταχθεί στα τότε διαθέσιμα σχήματα καταβολής τους σε πολυάριθμες δόσεις.

Το κενό στο υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο έρχεται να το καλύψει το παρόν σχέδιο νόμου, το οποίο οριοθετεί και ρυθμίζει την εξωδικαστική διαδικασία ρύθμισης οφειλών από το στάδιο της υποβολής της αίτησης της επιχείρησης έως και την δικαστική επικύρωση της συμφωνίας από το αρμόδιο δικαστήριο. Οι βασικές καινοτομίες του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού είναι οι εξής:

Το ευρύ πεδίο εφαρμογής του: Αίτηση υπαγωγής στο νέο εξωδικαστικό μηχανισμό μπορούν να υποβάλουν όλες οι επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους, εταιρικού τύπου ή ύψους κύκλου εργασιών, ενώ όλες οι οφειλές που είχαν γεννηθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2016 μπορούν να ρυθμιστούν μέσω του μηχανισμού. Επιπρόσθετα, οι λύσεις ρύθμισης που μπορούν να συμφωνηθούν μεταξύ της επιχείρησης και των πιστωτών που εκπροσωπούν την πλειοψηφία επί του συνολικού της χρέους δεν υπόκεινται σε κανέναν περιορισμό, πέραν των ειδικών κανόνων που θεσπίζονται για τις οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

Οι προβλέψεις του για την αντιμετώπιση των «στρατηγικών κακοπληρωτών»: Στον εξωδικαστικό μηχανισμό δεν μπορούν να υπαχθούν επιχειρήσεις, των οποίων οι φορείς ή οι διοικούντες έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα για φοροδιαφυγή, απάτη κατά του Δημοσίου ή σοβαρά οικονομικά εγκλήματα. Επιπλέον, η άρση του τραπεζικού και φορολογικού απορρήτου στην οποία συναίνει η επιχείρηση που υποβάλει αίτηση για ένταξη στο νέο φορολογικού απορρήτου στην οποία συναίνει η επιχείρηση που υποβάλει αίτηση για ένταξη στο νέο εξωδικαστικό μηχανισμό, καθώς και η δυνατότητα κάθε πιστωτή να ζητήσει οποιοδήποτε επιπλέον στοιχείο ή έγγραφο κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, θα επιτρέψει μόνο στους έντιμους επιχειρηματίες να αξιοποιήσουν τη διαδικασία ρύθμισης οφειλών του παρόντος σχεδίου νόμου.

Η πρόσβαση στη διαδικασία διαπραγμάτευσης: Μέσω του διορισμού ενός ανεξάρτητου προσώπου που αναλαμβάνει καθήκοντα συντονιστή στη διαδικασία και με πολύ μικρό κόστος, ακόμα και για τις μεγάλες επιχειρήσεις, ο οφειλέτης για πρώτη φορά αποκτά τη δυνατότητα πρόσβασης σε μία διαδικασία διαπραγμάτευσης με το σύνολο των πιστωτών του. Δεδομένου δε ότι η διαδικασία εκκινεί ακόμα και εάν εκδηλώσουν ενδιαφέρον πιστωτές που εκπροσωπούν το 50% των απαιτήσεων έναντι της επιχείρησης, όλοι οι πιστωτές έχουν κίνητρο να συμμετέχουν στη διαδικασία, καθώς, σε αντίθετη περίπτωση, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να ληφθεί δεσμευτική απόφαση για τη ρύθμιση της απαίτησής τους ερήμην τους.

Η αξιοποίηση του μητρώου των διαμεσολαβητών: Σε μία προσπάθεια έμμεσης προώθησης του θεσμού της διαμεσολάβησης, επιλέγεται το μητρώο των διαμεσολαβητών που τηρείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για να αποτελέσει την πηγή στελέχωσης του μητρώου συντονιστών της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Η επιλογή αυτή έχει ως στόχο, μεταξύ άλλων, να αποτελέσει ένα πρώτο βήμα για την εξοικείωση των πολιτών με τις εναλλακτικές μεθόδους επίλυσης διαφορών, με απώτερη προσδοκία την αποφυγή προσφυγής στα δικαστήρια για διαφορές οι οποίες μπορούν να επιλυθούν και εξωδικαστικά.

Η στόχευση στη βιωσιμότητα: Βασικός σκοπός του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού είναι η διάσωση των βιώσιμων επιχειρήσεων. Μία πρώτη ένδειξη βιωσιμότητας αποτελούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του άρθρου 3. Ωστόσο, και όταν τα κριτήρια επιλεξιμότητας συντρέχουν, η βιωσιμότητα της επιχείρησης δεν είναι δεδομένη, αλλά απαιτεί συχνά μία ανάλυση σε βάθος. Όμοια ανάλυση πολλές φορές απαιτεί η κατάρτιση μίας πρότασης εμπειρογνώμονα, ήτοι ενός προσώπου, το οποίο προσφέρει κατ' επάγγελμα υπηρεσίες παροχής χρηματοοικονομικών συμβουλών και μπορεί να συνδράμει τόσο τον οφειλέτη στη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού σχεδίου αναδιάρθρωσης, όσο και τους πιστωτές στην αποδοχή ή μη των προτάσεων ρύθμισης, καθώς και στη διατύπωση αντιπροτάσεων.

Η άρτια οργάνωση όλων των σταδίων της διαδικασίας: Η διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών είναι διαρθρωμένη σε ευδιάκριτα στάδια με οριοθετημένες προθεσμίες που πρέπει να τηρούνται από την επιχείρηση, τους πιστωτές και τον ίδιο το συντονιστή. Αυτό το πλαίσιο κινητοποιεί τα εμπλεκόμενα μέρη να ενεργήσουν άμεσα και αποτελεσματικά, ενώ παράλληλα η δυνατότητα μεγαλύτερων προθεσμιών, ιδίως στις περιπτώσεις πολύπλοκων υποθέσεων, αφήνει το περιθώριο μακρύτερων σε διάρκεια διαπραγματεύσεων.

Η ευελιξία του Δημοσίου ως πιστωτή: Η φορολογική διοίκηση και οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης συμμετέχουν στο μηχανισμό με σκοπό τη διαπραγμάτευση βιώσιμων λύσεων ρύθμισης, προσαρμοσμένων στις ανάγκες της επιχείρησης. Η πρωτοφανής ευελιξία του Δημοσίου ως πιστωτή εκτείνεται μέχρι και τη διαγραφή μέρους των απαιτήσεών του, σε περιπτώσεις που αυτό κρίνεται απαραίτητο για την επιβίωση της επιχείρησης και πάντα υπό την προϋπόθεση της διασφάλισης του δημοσίου συμφέροντος.

Η προστασία των μικρών πιστωτών: Οι απαιτήσεις των μικρών πιστωτών δεν επηρεάζονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών που θα υπογράψει η επιχείρηση με τους υπόλοιπους πιστωτές της. Με αυτόν τον τρόπο, οι εργαζόμενοι και οι μικροί προμηθευτές, που αποτελούν τις πλέον ευάλωτες κατηγορίες πιστωτών και δεν έχουν καμία διαπραγματευτική ισχύ, προστατεύονται από ενδεχόμενη διαγραφή ή οποιαδήποτε άλλη μη ευνοϊκή ρύθμιση των απαιτήσεών τους.

Η αξιοποίηση της τεχνολογίας: Με την ηλεκτρονική πλατφόρμα που σχεδιάζεται να αναπτυχθεί στην ιστοσελίδα της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, όλη η περιγραφόμενη στις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου διαδικασία θα διεξάγεται αποκλειστικά με ηλεκτρονικά μέσα. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνονται όλοι οι συμμετέχοντες στη διαδικασία να μειώσουν το διαχειριστικό τους κόστος και να διοχετεύσουν τον χρόνο και τους πόρους τους στην προσπάθεια εξεύρεσης συνανινετικής λύσης για τη ρύθμιση των οφειλών της επιχείρησης.

B. Επί των ἀρθρῶν

'Apθpo 1

Σκοπός - ορισμοί

Στο άρθρο 1 οριοθετείται ο σκοπός του σχεδίου νόμου και ορίζονται οι βασικές έννοιες που συναντώνται στις διατάξεις του. Συγκεκριμένα, **στην παράγραφο 1** ορίζεται ότι σκοπός της εξωδικαστικής διαδικασίας είναι η ρύθμιση των οφειλών του οφειλέτη προς οποιονδήποτε πιστωτή (πιστωτικά ιδρύματα, φορολογικές αρχές, φορείς κοινωνικής ασφάλισης, προμηθευτές κ.α.), οι οποίες μπορούν να προέρχονται είτε από την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη, είτε, κυρίως στις περιπτώσεις που ο οφειλέτης έχει ατομική επιχείρηση, αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία. Η συμπερίληψη και των τελευταίων αυτών οφειλών κρίνεται αναγκαία καθώς στις ατομικές επιχειρήσεις, που αποτελούν ένα μεγάλο ποσοστό των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη χώρα, οι οφειλές των επιχειρηματών, έστω και από άλλη αιτία, επιβαρύνουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα εν γένει, ενώ εξάλλου η ίδια η επιχείρηση είναι αυτή που αποτελεί την κύρια πηγή εσόδων για την αποπληρωμή των πάσης οφειλών φύσεως του επιχειρηματία. Η ρύθμιση των οφειλών αυτών, με τη σειρά της, στοχεύει στην εξασφάλιση της βιωσιμότητας της επιχείρησης του οφειλέτη στο μέλλον.

Η παράγραφος 2 περιλαμβάνει δεκαεννέα (19) βασικούς ορισμούς του σχεδίου νόμου. Ειδικότερα, στις περιπτώσεις (α) και (β) τίθενται τα όρια διαχωρισμού των μεγάλων από τις μικρές επιχειρήσεις, ώστε στην κατηγορία των μεγάλων επιχειρήσεων να ανήκουν όσες είτε είχαν στην τελευταία χρήση πριν την ένταξή τους στη διαδικασία του παρόντος σχεδίου νόμου κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από δύο εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (2.500.000) Ευρώ, είτε έχουν συνολικές οφειλές (ληξιπρόθεσμες ή μη) άνω των δύο εκατομμύριων (2.000.000) ευρώ. Στην κατηγορία των μικρών επιχειρήσεων εντάσσονται κατά ακολουθία αυτές που δεν ξεπερνούν κανένα από τα δύο όρια (κύκλος εργασιών και συνολικές οφειλές) που τίθενται για τις μεγάλες. Η πρακτική σημασία του ως άνω διαχωρισμού συναντάται σε επόμενες διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου και αφορά κυρίως στο κόστος της διαδικασίας (χαμηλότερη αμοιβή συντονιστή και προαιρετικός ο διορισμός του εμπειρογνώμονα για την εκπόνηση μελέτης βιωσιμότητας για τις μικρές επιχειρήσεις), αλλά και σε κάποιες διαφοροποιήσεις στα στάδια και τις προθεσμίες της διαδικασίας (δυνατότητα αντικατάστασης συντονιστή και μεγαλύτερες προθεσμίες για τις μεγάλες επιχειρήσεις).

Στην περίπτωση (γ) ορίζεται η έννοια του συνοφειλέτη ως του προσώπου που ευθύνεται αλληλεγγύως εκ του νόμου ή δυνάμει δικαιοπραξίας για την εξόφληση μέρους ή του συνόλου των οφειλών του οφειλέτη και διευκρινίζεται ότι στην έννοια του συνοφειλέτη περιλαμβάνεται και ο εγγυητής, αλλά δεν συμπεριλαμβάνονται οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που τυχόν έχουν αναλάβει να καλύψουν την ευθύνη του οφειλέτη έναντι τρίτων.

Στην περίπτωση (δ) ορίζεται η έννοια του χρηματοδοτικού φορέα που περιλαμβάνει, εκτός από τα εν λειτουργία, και τα υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα, τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 (Α' 176), με την προϋπόθεση ότι τελούν υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος ή του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM).

Στην περίπτωση (θ) ορίζεται ως σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών η πολυμερής δικαιοπραξία που καταρτίζεται μεταξύ του οφειλέτη και των συμβαλλομένων πιστωτών με αντικείμενο την αναδιάρθρωση του συνόλου ή μέρους των οφειλών του οφειλέτη και σκοπό τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη.

Στην περίπτωση (ι) ορίζεται ποια πρόσωπα θεωρούνται συνδεδεμένα με τον οφειλέτη, με βασική συνέπεια οι απαιτήσεις τους να μη συνυπολογίζονται στο σχηματισμό απαρτίας και πλειοψηφίας συμμετεχόντων πιστωτών, αλλά παρ' όλα αυτά να ρυθμίζονται με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών. Ειδικότερα, όταν ο οφειλέτης είναι φυσικό πρόσωπο, οι σύζυγοι, οι συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι δευτέρου βαθμού, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τον οφειλέτη θεωρούνται ως πρόσωπα συνδεδεμένα με αυτόν, ενώ όταν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο πρόσωπα συνδεδεμένα με αυτόν είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ελέγχουν το νομικό πρόσωπο του οφειλέτη, οι σύζυγοι και οι συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του δεύτερου βαθμού των ως άνω φυσικών προσώπων και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τον οφειλέτη.

Στις περιπτώσεις (ια), (ιβ) και (ιγ) ορίζονται οι έννοιες του συμμετέχοντος, του συμβαλλόμενου και του μη συμβαλλόμενου πιστωτή.

Στην περίπτωση (ιδ) ορίζεται ότι ως εμπειρογνώμονας μπορεί διοριστεί σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 11 του παρόντος σχεδίου νόμου κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προσφέρει κατ' επάγγελμα υπηρεσίες παροχής χρηματοοικονομικών συμβουλών, ενώ στην περίπτωση (ιε) παραπέμπει στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών του Υπουργείου Οικονομικών του ν. 4152/2013 (Α' 107) για τον ορισμό του εκτιμητή ακινήτων για τις ανάγκες εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος.

Στις περιπτώσεις (ιστ), (ιζ) και (ιη) δίδονται οι ορισμοί των οφειλών προς το Δημόσιο, των οφειλών υπέρ τρίτων που βεβαιώνονται και εισπράττονται από τη φορολογική διοίκηση και των οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφαλισης αντίστοιχα. Συγκεκριμένα ορίζεται ότι με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών μπορούν να ρυθμιστούν οι οφειλές που είναι ήδη βεβαιωμένες κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 μαζί με τις προσαυξήσεις ή εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών.

Τέλος, στην περίπτωση (ιθ) διευκρινίζεται ότι στην έννοια των οφειλών συμπεριλαμβάνονται και αυτές που προήλθαν από διαδοχή επιχειρήσεων και βαρύνουν ουσιαστικά τη διάδοχο επιχείρηση και ότι στην περίπτωση αυτή, η διαδεχόμενη επιχείρηση δεν θεωρείται συνοφειλέτης για τις ανάγκες εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος σχεδίου νόμου.

'Apθpo 2

Πεδίο Εφαρμογής

Στο άρθρο 2 καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του παρόντος σχεδίου νόμου, τόσο αναφορικά με τα πρόσωπα τα οποία έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής στην εξωδικαστική διαδικασία ρύθμισης οφειλών, όσο και αναφορικά με τις απαιτήσεις που δύνανται να ρυθμιστούν με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.

Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι δύνανται να υποβάλλουν αίτηση με βάση τις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου όλα τα φυσικά πρόσωπα με πτωχευτική ικανότητα και όλα τα νομικά πρόσωπα που αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, εφόσον έχουν φορολογική κατοικία στην Ελλάδα. Από τα πρόσωπα που αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και έχουν φορολογική κατοικία στην Ελλάδα εξαιρούνται δηλαδή μόνο τα φυσικά πρόσωπα χωρίς εμπορική ιδιότητα που εμπίπτουν ρητά στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3869/2010 (Α' 130) για τη ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και ειδικότερα οι ελεύθεροι επαγγελματίες που, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση του ήδη καταργημένου άρθρου

•48 του ν. 2238/1994 (Α' 151), ασκούν το επάγγελμα του ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου, φυσιοθεραπευτή, βιολόγου, ψυχολόγου, μαίας, δικηγόρου, δικολάβου, συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δικαστικού επιμελητή, αρχιτέκτονα, μηχανικού, τοπογράφου, χημικού, γεωπόνου, γεωλόγου, δασολόγου, ακεανογράφου, σχεδιαστή, δημοσιογράφου, συγγραφέα, διερμηνέα, ξεναγού, μεταφραστή, καθηγητή ή δασκάλου, καλλιτέχνη σχεδιαστή, δημοσιογράφου, συγγραφέα, διερμηνέα, ξεναγού, μεταφραστή, καθηγητή ή δασκάλου, καλλιτέχνη γλύπτη ή ζωγράφου ή σκιτσογράφου ή χαράκτη, ηθοποιού, εκτελεστή μουσικών έργων ή μουσουργού, καλλιτέχνών των κέντρων διασκέδασης, χορευτή, χορογράφου, σκηνοθέτη, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, καλλιτέχνών των κέντρων διασκέδασης, χορευτή, χορογράφου, σκηνοθέτη, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, διακοσμητή, οικονομολόγου, αναλυτή, προγραμματιστή, ερευνητή ή συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή πιστωτή, αναλογιστή, κοινωνιολόγου, κοινωνικού λειτουργού και εμπειρογνώμονα. Οι προϋποθέσεις για να φοροτέχνη, αναλογιστή, κοινωνιολόγου, κοινωνικού λειτουργού και εμπειρογνώμονα. Οι προϋποθέσεις για να υποβάλουν αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών τα φυσικά πρόσωπα με πτωχευτική ικανότητα και τα νομικά πρόσωπα με εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα είναι να είχαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 οφειλή από δάνειο ή πίστωση σε καθυστέρηση τουλάχιστον ενενήντα (90) ημερών ή οφειλή προς χρηματοδοτικό φορέα που ρυθμίστηκε μετά την 1^η Ιουλίου 2016 ή ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση ή προς Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ή προς άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, περιλαμβανομένων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ή να είχε βεβαιωθεί η μη πληρωμή επιταγών εκδόσεώς τους λόγω μη επαρκούς υπολοίπου κατά το άρθρο 40 του ν. 5960/1933 (Α' 401) ή να είχαν εκδοθεί διαταγές πληρωμής ή δικαστικές αποφάσεις λόγω ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων εις βάρος τους, δηλαδή αρκεί να αποδεικνύεται η αδυναμία των επιχειρήσεων να εξυπηρετήσουν έστω και μία οφειλή τους προς οποιονδήποτε πιστωτή τους. Περαιτέρω, για να ενταχθεί μία επιχείρηση στη διαδικασία θα πρέπει οι συνολικές προς ρύθμιση οφειλές της να ξεπερνούν το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, καθώς για μικρότερες του εν λόγω ορίου οφειλές δεν προκρίνεται η χρήση του εξωδικαστικού μηχανισμού, για λόγους τόσο οικονομικού, όσο και οφειλές δεν προκρίνεται η χρήση του εξωδικαστικού μηχανισμού, για λόγους τόσο οικονομικού, όσο και οφειλές της να πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας του άρθρου 3, δηλαδή να παρουσιάζει μία (1) λειτουργική νόμου θα πρέπει να πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας του άρθρου 3, δηλαδή να παρουσιάζει μία (1) λειτουργική κερδοφορία κατά τα τελευταία τρία (3) έτη ή, στην περίπτωση που τηρεί διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, να παρουσιάζει θετική καθαρή θέση σε μία (1) από τις τελευταίες τρεις (3) εταιρικές χρήσεις.

Στην παράγραφο 2 απαριθμούνται οι εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος σχεδίου νόμου και συγκεκριμένα ορίζεται ότι δεν μπορούν να υπαχθούν στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών: (α) τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα, καθώς και τα υποκαταστήματα αλλοδαπών πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα, (β) οι πάροχοι επενδυτικών υπηρεσιών, καθώς και τα υποκαταστήματα αλλοδαπών παρόχων επενδυτικών υπηρεσιών που λειτουργούν στην Ελλάδα, (γ) οι Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ), καθώς και οι Οργανισμοί Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) καθώς και οι διαχειριστές αυτών και (δ) οι ασφαλιστικές εταιρίες.

Στην παράγραφο 3 απαριθμούνται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο εμποδίζεται να καταθέσει σίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών, παρ' όλο που εντάσσεται στο

• πεδίο της παραγράφου 1 και δεν υπάγεται στις εξαιρέσεις της παραγράφου 2. Οι περιπτώσεις αυτές είναι: (α) η υποβολή αίτησης από τον οφειλέτη για υπαγωγή στις διατάξεις των άρθρων 62 επ. του ν. 4307/2014 (Α' 246) ή στις διατάξεις του ν. 3588/2007 (Α' 153), εκτός εάν έχει υπάρξει έγκυρη παραίτησή του από τις εν λόγω διαδικασίες μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών, (β) η έκδοση οριστικής απόφασης υπαγωγής του οφειλέτη σε μία από παραπάνω διαδικασίες ή η συζήτηση της αίτησης υπαγωγής του οφειλέτη ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, εφόσον εκκρεμεί η έκδοση δικαστικής απόφασης, (γ) η διακοπή της επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη ή, σε περίπτωση νομικού προσώπου, η λύση του και θέση σε εκκαθάριση, εκτός εάν αποφασισθεί από το αρμόδιο όργανο του νομικού προσώπου η αναβίωσή του, πριν την υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία και (δ) η καταδίκη με προσώπου η αναβίωσή του, πριν την υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία και (δ) η καταδίκη με συμβούλων, των διαχειριστών, των εταίρων ή και κάθε προσώπου εντεταλμένου από το νόμο, από ιδιωτική βούληση ή με δικαστική απόφαση στη διαχείριση αυτών για φοροδιαφυγή, εξαιρουμένης της μη πληρωμής φόρων, για απάτη κατά του Δημοσίου ή των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης ή για το κακούργημα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της υπεξαίρεσης, της απάτης, της εκβίασης, της πλαστογραφίας, της δωροδοκίας, της δωροληψίας, της λαθρεμπορίας, της καταδολίευσης δανειστών ή της χρεοκοπίας. Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι για να αποτελέσει η καταδίκη των φυσικών προσώπων που ασκούν τη διαχείριση των νομικών προσώπων λόγο αποκλεισμού από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος σχεδίου νόμου θα πρέπει να αφορά σε αξιόποινη πράξη τους που να σχετίζεται με την επιχειρηματική δραστηριότητα του νομικού προσώπου.

Στην παράγραφο 4 ορίζεται ότι δεν υπάγονται στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης και, κατά συνέπεια, δεν ρυθμίζονται με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, απαιτήσεις που έχουν γεννηθεί μετά την 31^η Δεκεμβρίου 2016. Αντικείμενο ρύθμισης δηλαδή μπορεί να αποτελέσουν όλες οι χρηματικές οφειλές της επιχείρησης, ακόμα και αυτές που τελούν υπό αναβλητική αίρεση ή προθεσμία, αρκεί η γενεσιουργός τους αιτία να ανάγεται σε χρόνο μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Στην παράγραφο 5 περιγράφεται η απλοποιημένη διαδικασία που θα ακολουθείται σε περίπτωση που ο οφειλέτης οφείλει άνω του ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) του συνολικού χρέους του σε έναν μόνο πιστωτή. Στην περίπτωση αυτή η αίτηση θα υποβάλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 4 και 5 και υπό την αίρεση πλήρωσης των προϋποθέσεων των άρθρων 2 και 3. Στη συνέχεια η αίτηση θα προωθείται από την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.) στον πιστωτή με τις απαιτήσεις που υπερβαίνουν το 85% του συνολικού χρέους του οφειλέτη για διμερή διαπραγμάτευση, δηλαδή δεν θα ακολουθείται η διαδικασία των άρθρων 6 έως 14 (διορισμός συντονιστή, προσκλήσεις σε πιστωτές, διαπίστωση απαρτίας, υποβολή αντιπροτάσεων από τους πιστωτές, ψηφοφορία, δικαστική διαδικασία επικύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών κλπ.), με την εξαίρεση της παραγράφου 7 του άρθρου 9. Με βάση την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης

9

και σε περίπτωση σύναψης διμερούς συμφωνίας μεταξύ του οφειλέτη και του πιστωτή, τυχόν χορηγηθείσες εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ πιστωτικών ιδρυμάτων, του Εθνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (Ε.ΤΕ.ΑΝ. Α.Ε.), καθώς και οποιουδήποτε άλλου φορέα του δημόσιου τομέα που έχει χορηγήσει εγγύηση για δάνεια οποιουδήποτε είδους, ακολουθούν τις απαιτήσεις υπέρ των οποίων χορηγήθηκαν, όπως οι εγγύηση αυτές ρυθμίζονται με τη συμφωνία. Αυτονότο είναι ότι για την εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 5, το Ελληνικό Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης λογίζονται ως δύο πιστωτές. Αυτό σημαίνει ότι σε περίπτωση που ένας οφειλέτης έχει για παράδειγμα το 43% των οφειλών του προς τη φορολογική διοίκηση και το 42,5% των οφειλών του προς ένα ασφαλιστικό ταμείο για τη ρύθμιση των οφειλών του θα ακολουθήσει το σύνολο της διαδικασίας του παρόντος σχεδίου νόμου και όχι την απλοποιημένη διαδικασία της παραγράφου 5. Τέλος, στην παράγραφο 5 θεσπίζεται η υποχρέωση του πιστωτή, στον οποίο προωθήθηκε η αίτηση για διμερή διαπραγμάτευση με βάση τα παραπάνω, να ενημερώσει την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ εντός τριών (3) μηνών για την πορεία της αίτησης, δηλαδή για την επίτευξη ή μη συμφωνίας με τον οφειλέτη.

Στην παράγραφο 6 ορίζεται ότι δεν συμμετέχουν στη διαδικασία και δεν δεσμεύονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών πιστωτές με απαιτήσεις οι οποίες: (α) δεν υπερβαίνουν ατομικά για κάθε πιστωτή το ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ και ποσοστό ενάμισι τοις εκατό (1,5%) του συνολικού χρέους του οφειλέτη και (β) δεν υπερβαίνουν αθροιστικά το ποσό των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ και ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού χρέους του οφειλέτη. Πρόκειται για τους μικρούς πιστωτές μίας επιχείρησης, οι οποίοι μπορεί να είναι πολυάριθμοι, αλλά κατά κανόνα η ρύθμιση των απαιτήσεών τους δεν είναι κρίσιμη για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας της επιχείρησης. Η μη συμμετοχή τους στη διαδικασία επιλύει ζητήματα συντονισμού και οργάνωσης, ενώ η απαγόρευση ρύθμισης των απαιτήσεών τους με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών τους προστατεύει στο βαθμό που ικανοποιούνται κατά προτεραιότητα και στο ακέραιο. Περαιτέρω, ρυθμίζεται η περίπτωση κατά την οποία οι απαιτήσεις που δεν υπερβαίνουν ατομικά για κάθε πιστωτή το ποσό των 2.000.000 ευρώ και το ποσοστό του 1,5% υπερβαίνουν αθροιστικά ένα από τα κριτήρια του ποσού των 20.000.000 ευρώ ή του ποσοστού του 15%, όπου και ορίζεται ότι δεν συμμετέχουν στη διαδικασία και δεν δεσμεύονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών οι πιστωτές με τις μικρότερες απαιτήσεις έως τη συμπλήρωση του ποσοστού του 15% ή του ποσού των 20.000.000 ευρώ, ενώ οι υπόλοιποι πιστωτές συμμετέχουν κανονικά στη διαδικασία. Για παράδειγμα εάν σε σύνολο απαιτήσεων 1.000.000 ευρώ, υπάρχουν 15 πιστωτές με απαίτηση ο καθένας ποσού 10.000 ευρώ, δηλαδή ποσοστού 1% ο καθένας και συνολικού ποσοστού 15%, και άλλοι 10 πιστωτές με απαίτηση ο καθένας 12.000 ευρώ, δηλαδή ποσοστού 1,2% ο καθένας και συνολικού ποσοστού 12%, στη διαδικασία δεν θα κληθούν να συμμετάσχουν μόνο οι πρώτοι, ενώ οι δεύτεροι, παρά το γεγονός ότι οι απαιτήσεις τους είναι μικρότερες τόσο των 2.000.000 ευρώ, όσο και του ποσοστού 1,5% επί του συνολικού χρέους του οφειλέτη, συμμετέχουν κανονικά, αφού το αθροιστικό κριτήριο του 15% έχει ήδη καλυφθεί από τους πρώτους.

Με την παράγραφο 7 εξαιρούνται ρητά από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος σχεδίου νόμου οι απαιτήσεις από ανακτήσεις κρατικών ενισχύσεων λόγω παραβίασης των σχετικών διατάξεων της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 3

Κριτήρια επιλεξιμότητας

Στο άρθρο 3 ορίζονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την υπαγωγή στη διαδικασία, η πλήρωση των οποίων αποτελεί μία πρώτη ένδειξη λειτουργικής βιωσιμότητας του οφειλέτη. Συγκεκριμένα, **στην παράγραφο 1** ορίζεται ότι οι επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 4308/2014 (Α' 251) είναι επιλέξιμες, εφόσον σε μία (1) τουλάχιστον από τις τελευταίες τρεις (3) χρήσεις πριν από την υποβολή της αίτησης έχουν θετικό καθαρό αποτέλεσμα προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων. Για να υπολογιστεί δηλαδή το καθαρό αποτέλεσμα (έσοδα μείον δαπάνες) καθεμίας από τις τελευταίες τρεις (3) χρήσεις από τις συνολικές δαπάνες αφαιρούνται αυτές που αφορούν σε τόκους και συναφή έξοδα και αποσβέσεις οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα).

Στην παράγραφο 2 ορίζονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας των επιχειρήσεων που τηρούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα. Οι επιχειρήσεις αυτές κρίνονται επιλέξιμες για υπαγωγή στην εξωδικαστική ρύθμιση οφειλών, εφόσον σε μία (1) τουλάχιστον από τις τελευταίες τρεις (3) χρήσεις πριν από την υποβολή της αίτησης είχαν θετικά αποτελέσματα προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων, κατά τα παραπάνω, ή θετική καθαρή θέση (equity), η οποία προσδιορίζεται από το αριθμητικό αποτέλεσμα που προκύπτει εάν από το συνολικό ενεργητικό της επιχείρησης αφαιρεθούν οι συνολικές υποχρεώσεις της.

Άρθρο 4

Υποβολή αίτησης

Στο άρθρο 4 περιγράφεται η διαδικασία υποβολής της αίτησης για τις επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 και πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του άρθρου 3. Συγκεκριμένα, **στην παράγραφο 1** ορίζεται ότι αιτήσεις για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών υποβάλλονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2018 και ότι αποκλείεται η υποβολή δεύτερης αίτησης από τον ίδιο οφειλέτη όσο εκκρεμεί η πρώτη ή μετά τη σύνταξη πρακτικού περαιώσης της διαδικασίας από το συντονιστή κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 παρ. 16 ή πρακτικού αποτυχίας για οποιονδήποτε από τους προβλεπόμενους στο παρόν σχέδιο νόμου λόγους.

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται ότι η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.) με τη χρήση ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας και ορίζονται τα τρία (3) χρόνια ως ο ανώτατος χρόνος τήρησης των δεδομένων του οφειλέτη από την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., η οποία θα είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας για την τήρηση και την επεξεργασία των ανωτέρω δεδομένων σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/1997 (Α' 50).

Με την παράγραφο 3 θεσπίζεται υποχρέωση συνυποβολής αίτησης από τους συνοφειλέτες της επιχείρησης, η οποία θα πρέπει τουλάχιστον να περιλαμβάνει κατάλογο με τις υποχρεώσεις τους έναντι των δικών τους πιστωτών και των περιουσιακών τους στοιχείων και να συνοδεύεται από ορισμένα δικαιολογητικά, ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί από τους πιστωτές η ικανότητα αυτών των προσώπων να αποπληρώσουν μέρος των υποχρεώσεων της επιχείρησης. Οι συνοφειλέτες δεν απαιτείται να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παραγράφων 1, 3 και 5 του άρθρου 2, ούτε να πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του άρθρου 3 για να συνυποβάλουν αίτηση, χωρίς φυσικά να εμποδίζονται να υποβάλουν αυτοτελώς αίτηση για ρύθμιση του συνόλου των οφειλών τους σε περίπτωση που πληρούν όλα τα κριτήρια υπαγωγής στον εξωδικαστικό μηχανισμό. Περαιτέρω, ορίζονται οι συνέπειες και η διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση μη συνυποβολής αίτησης από έναν ή περισσότερους συνοφειλέτες της επιχείρησης. Ειδικότερα, για την έναρξη της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών σε αυτές τις περιπτώσεις απαιτείται η συναίνεση του πιστωτή έναντι του οποίου ευθύνονται οι συνοφειλέτες που δεν συνυπέβαλαν αίτηση ή των πιστωτών με την πλειοψηφία των απαιτήσεων για τις οποίες ευθύνονται οι συνοφειλέτες που δεν συνυπέβαλαν αίτηση. Η συναίνεση αυτή λαμβάνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 7. Στη συνέχεια ορίζεται ότι σε κάθε περίπτωση, ακόμα και όταν δεν λαμβάνεται η απαιτούμενη κατά τα παραπάνω συναίνεση, η πλειοψηφία των υπόλοιπων πιστωτών δύναται να αποφασίσει την έναρξη της διαδικασίας και ότι στις περιπτώσεις αυτές οι απαιτήσεις των πιστωτών που δεν συναίνεσαν δεν δύναται να ρυθμιστούν από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών. Η διαδικασία δεν εκκινεί σε καμία περίπτωση, δηλαδή ακόμα και εάν συναινούν οι παραπάνω πιστωτές, όταν δεν συνυποβάλλεται αίτηση από συνοφειλέτες που είναι ομόρρυθμοι εταίροι ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ή από άλλα πρόσωπα που ευθύνονται εις ολόκληρον και αλληλεγγύως για το σύνολο των οφειλών της επιχείρησης. Τέλος, διευκρινίζεται ότι δεν απαιτείται συνυποβολή της αίτησης όταν την ιδιότητα του συνοφειλέτη, κατά τους ορισμούς του παρόντος σχεδίου νόμου, την έχει αποκτήσει το Ελληνικό Δημόσιο, το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (Ε.ΤΕ.ΑΝ. Α.Ε.) ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας του δημόσιου τομέα που έχει χορηγήσει εγγύηση για δάνεια οποιουδήποτε είδους.

Στην παράγραφο 4 προβλέπεται η δυνατότητα από κοινού υποβολής αίτησης των νομικών προσώπων που έχουν υποχρέωση ενοποίησης των οικονομικών τους καταστάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 32 ν. 4308/2014 (Α' 251).

Στην παράγραφο 5 προβλέπεται η δυνατότητα εκκίνησης της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών από ορισμένους πιστωτές και συγκεκριμένα από το Ελληνικό Δημόσιο, τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή τους χρηματοδοτικούς φορείς. Στην περίπτωση αυτή κοινοποιείται στον οφειλέτη, με έναν από τους περιοριστικά απαριθμούμενους τρόπους, έγγραφη δήλωση, με την οποία καλείται να υπαχθεί στη διαδικασία του παρόντος σχεδίου νόμου υποβάλλοντας τη σχετική αίτηση μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών. Η εν λόγω πρόσκληση κοινοποιείται με επιμέλεια του πιστωτή και στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. Περαιτέρω, ορίζεται ως συνέπεια της παράλειψης του οφειλέτη να υποβάλει αίτηση εντός της παραπάνω προθεσμίας η απώλεια του δικαιώματός του να εκκινήσει ο ίδιος τη διαδικασία υπαγωγής μεταγενέστερα, εκτός εάν προσκληθεί εκ νέου από τους πιστωτές. Τέλος, ορίζεται ότι ο πιστωτής που κοινοποίησε την πρόσκληση στον οφειλέτη λογίζεται ως συμμετέχων, δηλαδή άνευ ετέρου το ποσοστό του επί των συνολικών απαιτήσεων έναντι της επιχείρησης συνυπολογίζεται στο ποσοστό των συμμετεχόντων πιστωτών για να διαπιστωθεί εάν υπάρχει η απαιτούμενη απαρτία.

Στην παράγραφο 6 περιγράφεται η διαδικασία που θα ακολουθηθεί για την υποβολή αιτήσεων, εάν η ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα της παραγράφου 2 δεν βρίσκεται σε λειτουργία κατά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος σχεδίου νόμου, που έχει οριστεί σε τρείς (3) μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για το μικρό χρονικό διάστημα που ενδέχεται να μεσολαβήσει, οι αιτήσεις θα υποβάλλονται σε έντυπη και ψηφιακή μορφή στις Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Περιφερειακών Ενοτήτων, ενώ τα συνοδευτικά της αίτησης έγγραφα και δικαιολογητικά θα υποβάλλονται στις ως άνω υπηρεσίες αποκλειστικά σε ψηφιακή μορφή, δηλαδή αποθηκευμένα σε διαδεδομένα μέσα ή συσκευές ψηφιακής αποθήκευσης (π.χ. CD-ROM ή USB-stick).

Στην παράγραφο 7 ορίζεται ότι η υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών δεν συνιστά σπουδαίο λόγο για την καταγγελία διαρκών συμβάσεων.

Τέλος, **στην παράγραφο 8** προβλέπεται η αναστολή της διαδικασίας του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών για το χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης έως τη διαπίστωση μη επίτευξης συμφωνίας στο πλαίσιο του παρόντος σχεδίου νόμου, οπότε η Διαδικασία Επύλυσης Καθυστερήσεων (ΔΕΚ) του Κώδικα Δεοντολογίας συνεχίζεται από το στάδιο στο οποίο είχε σταματήσει. Αυτονότοτε είναι ότι σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας στο πλαίσιο του παρόντος σχεδίου νόμου, η ανασταλείσα διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών καθίσταται άνευ αντικειμένου.

Άρθρο 5

Περιεχόμενο αίτησης

Στο άρθρο 5 περιγράφεται αναλυτικά το περιεχόμενο της αίτησης και απαριθμούνται τα δικαιολογητικά και τα έγγραφα που τη συνοδεύουν. Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι στην αίτηση αποτυπώνονται υποχρεωτικά τα πλήρη στοιχεία της επιχείρησης (επωνυμία, διεύθυνση, ΑΦΜ, ΚΑΔ, τηλέφωνο, ηλεκτρονική διεύθυνση), αναφορά στον κύκλο εργασιών της κατά την τελευταία χρήση πριν από την υποβολή της αίτησης και στις συνολικές υποχρεώσεις της, περιγραφή της δραστηριότητάς της, της οικονομικής της κατάστασης, των λόγων της οικονομικής της αδυναμίας και των προοπτικών της. Στην αίτηση επίσης περιλαμβάνεται κατάλογος όλων των πιστωτών της επιχείρησης με πλήρη στοιχεία (επωνυμία, διεύθυνση, ΑΦΜ, τηλέφωνο, ηλεκτρονική διεύθυνση), των οφειλομένων ποσών ανά πιστωτή και των συνοφειλετών που τυχόν ευθύνονται έναντι κάθε πιστωτή και πρόταση της επιχείρησης για τον τρόπο ρύθμισης των οφειλών της, η οποία πρέπει να περιέχει τουλάχιστον το ποσό που δύναται να καταβάλει σε μηνιαία ή ετήσια βάση για την αποπληρωμή των οφειλών, να βασίζεται στα εκτιμώμενα έσοδα και έξοδα της επιχείρησης κατά τις επόμενες τρεις (3) τουλάχιστον χρήσεις και να είναι σύμφωνη με τους υποχρεωτικούς κανόνες των άρθρων 9 και 15, δηλαδή, μεταξύ άλλων, να μην παραβιάζει τις αρχές της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών ή της σύμμετρης ικανοποίησης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 και να τηρεί τους ειδικούς όρους που τίθενται για τη ρύθμιση οφειλών προς το Δημόσιο και προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (π.χ. ανώτατο όριο αριθμού δόσεων, ελάχιστο ποσό μηνιαίας δόσης, απαγόρευση διαγραφής βασικής οφειλής παρακρατούμενων εισφορών εργαζομένων κ.α.). Στη συνέχεια ορίζεται ότι, με την εξαίρεση των περιπτώσεων ρύθμισης των οφειλών προς το Δημόσιο με αυτοματοποιημένο τρόπο, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις παραγράφους 4 και 6 του άρθρου 15, στην περίπτωση ύπαρξης οφειλών προς το Δημόσιο, τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και τα υπόλοιπα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, η πρόταση του οφειλέτη πρέπει να συντάσσεται σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 8. Τέλος, στην αίτησή της η επιχείρηση αποτυπώνει τα στοιχεία που απαιτούνται για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητάς της, δηλαδή τα στοιχεία για το καθαρό αποτέλεσμά της προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων στις τελευταίες τρεις (3) χρήσεις και, σε περίπτωση επιχείρησης που τηρεί διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, τα αντίστοιχα στοιχεία για τη θετική καθαρή θέση της.

Στην παράγραφο 2 ορίζονται τα συμπληρωματικά της αίτησης έγγραφα που τη συνοδεύουν υποχρεωτικά. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι η αίτηση συνοδεύεται από κατάλογο των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη με ειδική αναφορά στην εκτιμώμενη εμπορική αξία τους, προκειμένου να είναι δυνατόν να προσδιορισθεί η αξία ρευστοποίησης της περιουσίας του, πλήρη περιγραφή των βαρών και λοιπών εξασφαλίσεων (είδος βάρους ή εξασφάλισης, πιστωτής, ασφαλιζόμενο ποσό, σειρά, δημόσιο βιβλίο) που είναι εγγεγραμμένα επί των περιουσιακών στοιχείων του και πλήρη στοιχεία κάθε συνοφειλέτη (επωνυμία, πλήρη διεύθυνση, ΑΦΜ, τηλέφωνο, ηλεκτρονική διεύθυνση).

Στην παράγραφο 3 απαριθμούνται ορισμένα επιπλέον έγγραφα που υποχρεούται να συνυποβάλλει με την αίτησή του ο οφειλέτης. Αυτά είναι: (α) δήλωση για κάθε μεταβίβαση ή επιβάρυνση περιουσιακού στοιχείου του

14

οφειλέτη που έγινε εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν την υποβολή της αίτησης και για κάθε καταβολή μερίσματος από τον οφειλέτη προς τους μετόχους ή εταίρους ή άλλη συναλλαγή εκτός των τρεχουσών συναλλαγών της επιχείρησης που έγινε εντός των τελευταίων είκοσι τεσσάρων (24) μηνών πριν την υποβολή της αίτησης, (β) στοιχεία κάθε νομικού προσώπου συνδεδεμένου με τον οφειλέτη με ημερομηνία σύστασης μεταγενέστερη της 1ης Ιανουαρίου 2012, καθώς και πλήρη στοιχεία ακινήτων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων που τυχόν μεταβιβάστηκαν από τον οφειλέτη ή τους συνοφειλέτες σε πρόσωπα συνδεδεμένα με τον οφειλέτη μετά την 1η Ιανουαρίου 2012 και εφεξής και (γ) κατάλογος των προσώπων που αμείβονται από τον οφειλέτη και τα οποία αποτελούν συνδεδεμένα πρόσωπα με αυτόν καθώς και ανάλυση των αμοιβών αυτών κατά τους τελευταίους είκοσι τέσσερις (24) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης.

Στην παράγραφο 4 προβλέπεται η δυνατότητα της επιχείρησης να προσκομίσει οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, στοιχείο ή πληροφορία, τα οποία κρίνει ως σημαντικά για την επιτυχία της διαδικασίας, π.χ. αναλυτικό επιχειρηματικό πλάνο, συμβάσεις με πελάτες ή προμηθευτές της για μελλοντικές συνεργασίες κ.α.

Στην παράγραφο 5 εισάγεται ειδικός κανόνας για την εκτίμηση της εμπορικής αξίας των ακινήτων που ανήκουν στην κυριότητα του οφειλέτη και ορίζεται ότι αυτή θα πραγματοποιείται με βάση έκθεση πιστοποιημένου εκτιμητή ακινήτων, η οποία θα συνυποβάλλεται με την αίτηση. Η μη προσκόμιση μίας τέτοιας έκθεσης από την επιχείρηση θα έχει ως συνέπεια η αξία των ακινήτων να υπολογιστεί με βάση τον αντικειμενικό προσδιορισμό που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων.

Στην παράγραφο 6 ορίζεται ότι με την αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία παρέχεται από τον οφειλέτη, αποκλειστικά για τους σκοπούς της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών, άδεια για κοινοποίηση σε όλους τους συμμετέχοντες στη διαδικασία, επεξεργασία και διασταύρωση από αυτούς των δεδομένων που περιλαμβάνονται στην αίτηση και τα συνοδευτικά έγγραφα, όσο και άλλων δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή των συμμετεχόντων πιστωτών και διευκρινίζεται ότι η άδεια αυτή συνεπάγεται την άρση τόσο του τραπεζικού όσο και του φορολογικού απορρήτου.

Στην παράγραφο 7 ορίζεται ότι η αίτηση υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75) του οφειλέτη για την ακρίβεια και την πληρότητα του περιεχομένου της αίτησης και των υποβληθέντων εγγράφων και ότι κατά την υποβολή της αίτησης ο οφειλέτης ενημερώνεται για τις συνέπειες της ψευδούς υπεύθυνης δήλωσης.

Στην παράγραφο 8 απαριθμούνται τα υπόλοιπα δικαιολογητικά που πρέπει να συνοδεύουν την αίτηση. Πρόκειται κυρίως για φορολογικές δηλώσεις και άλλα πιστοποιητικά και βεβαιώσεις που εκδίδονται από δημόσιες αρχές και για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης. Ειδικότερα, η αίτηση συνοδεύεται υποχρεωτικά και από τα παρακάτω έγγραφα που πρέπει να αντιστοιχούν στα τελευταία πέντε (5) φορολογικά έτη: (α) δήλωση εισοδήματος φυσικών προσώπων (Ε.1) ή δήλωση φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών

·οντοτήτων (Ν ή Ε.5 ή Φ01.010 ή Φ01.013), (β) κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε.3) και (γ) συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών και προμηθευτών. Επιπλέον, η επιχείρηση προσκομίζει μόνο για το τελευταίο φορολογικό έτος δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε.9), πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου εισοδήματος (εκκαθαριστικό) και πράξη διοικητικού προσδιορισμού του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), ενώ προβλέπεται και η υποχρέωση υποβολής της τελευταίας περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ (Φ2) και καταστάσεων βεβαιωμένων οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση και προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίες πρέπει να έχουν εκδοθεί εντός των τελευταίων τριών (3) μηνών πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Περαιτέρω, συνυποβάλλονται χρηματοοικονομικές καταστάσεις του άρθρου 16 του ν. 4308/2014 (Α' 251) των τελευταίων πέντε περιόδων, οι οποίες πρέπει να είναι δημοσιευμένες, εφόσον προβλέπεται αντίστοιχη υποχρέωση και προσωρινό ισοζύγιο τελευταίου μηνός τεταρτοβαθμίων λογαριασμών του αναλυτικού καθολικού της γενικής λογιστικής, εφόσον προβλέπεται η κατάρτισή του. Τέλος, προσκομίζονται: αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης και πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του οφειλέτη ή του πρόεδρου του διοικητικού συμβουλίου και του διευθύνοντος συμβούλου για ανώνυμες εταιρείες, του διαχειριστή για εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, των ομόρρυθμων εταιρών και των διαχειριστών για προσωπικές εταιρείες, πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης και περί μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης από το αρμόδιο Πρωτοδικείο και πιστοποιητικό περί μη λύσης της εταιρείας από το Γ.Ε.ΜΗ., εφόσον ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο.

Στην παράγραφο 9 περιλαμβάνεται ειδική εξουσιοδοτική διάταξη προς τους Υπουργούς Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών, ώστε με απόφασή τους να δύνανται να προσθέτουν νέα δικαιολογητικά στα υποχρεωτικώς συνυποβαλλόμενα με την αίτηση ή να τροποποιούν τα δικαιολογητικά της παραγράφου 8.

Άρθρο 6

Διορισμός συντονιστή-Δικαίωμα αποποίησης

Στο άρθρο 6 περιγράφεται η διαδικασία διορισμού του συντονιστή της διαδικασίας, η προθεσμία και οι λόγοι για την αποποίησή του, καθώς και ο τρόπος σύστασης του μητρώου συντονιστών που θα τηρείται στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Συγκεκριμένα στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. διορίζει συντονιστή εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την κατάθεση της αίτησης. Ο συντονιστής είναι πρόσωπο εγγεγραμμένο στο μητρώο συντονιστών που τηρείται στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και στο οποίο εγγράφονται κατά προτεραιότητα διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές του ν. 3898/2010 (Α' 211) μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που θα δημοσιεύσει ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Περαιτέρω, ορίζεται ότι η έδρα του συντονιστή πρέπει να βρίσκεται εντός της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία έχει την έδρα του ο

·οφειλέτης, ή, σε περύπτωση που δεν υπάρχει συντονιστής με έδρα εντός αυτής της Περιφερειακής Ενότητας, εντός της διοικητικής περιφέρειας της έδρας του οφειλέτη.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι δεν επιτρέπεται ο διορισμός ως συντονιστή του ιδίου προσώπου σε περισσότερες από μία αιτήσεις, εάν προηγουμένως δεν έχει εξαντληθεί η δυνατότητα διορισμού των λοιπών εγγεγραμμένων στο μητρώο με έδρα την Περιφερειακή Ενότητα ή τη διοικητική περιφέρεια εντός της οποίας λαμβάνει χώρα η διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφελών, δηλαδή θεσπίζεται εκ περιτροπής σύστημα διορισμού των συντονιστών, ώστε όλοι να αναλάβουν ανάλογο αριθμό υποθέσεων στην περιφέρεια της έδρας τους.

Στην παράγραφο 3 περιγράφονται η διαδικασία και οι λόγοι αποποίησης του συντονιστή. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι ο συντονιστής δικαιούται να αποποιηθεί τον διορισμό του εντός τεσσάρων (4) εργάσιμων ημερών και υποχρεούται σε αποποίηση εάν διαπιστώσει ότι συντρέχουν στο πρόσωπό του περιστάσεις που δύνανται να επηρεάσουν την ανεξαρτησία του. Οι περιστάσεις αυτές είναι ιδίως κάθε προσωπική ή επαγγελματική σχέση του με τον οφειλέτη ή πιστωτή, καθώς και οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον, άμεσο ή έμμεσο, από την έκβαση της διαδικασίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις υποχρεωτικής αποποίησης, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση αποποίησης για οποιονδήποτε λόγο η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., διορίζει αμέσως νέο συντονιστή.

Στην παράγραφο 4 περιγράφεται η διαδικασία στελέχωσης του μητρώου συντονιστών. Συγκεκριμένα ορίζεται ότι ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και στη Διαύγεια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εγγραφή στο μητρώο, στο οποίο εγγράφονται κατά προτεραιότητα διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές του ν. 3898/2010 (Α' 211) μετά από αίτησή τους που υποβάλλεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της πρόσκλησης. Η αίτηση συνοδεύεται μόνο από μία υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), με την οποία ο ενδιαφερόμενος βεβαιώνει την ιδιότητά του ως διαπιστευμένου διαμεσολαβητή του ν. 3898/2010, καθώς η επαλήθευση του γεγονότος αυτού μπορεί να γίνει με πολύ απλό τρόπο, μέσω της σχετικής ιστοσελίδας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στην οποία είναι αναρτημένος κατάλογος με όλους τους διαπιστευμένους διαμεσολαβητές.

Με την παράγραφο 5 κατανέμεται ο συνολικός αριθμός των τριακοσίων είκοσι (320) διαμεσολαβητών που θα εγγραφούν κατά προτεραιότητα στο μητρώο συντονιστών σε διοικητικές περιφέρειες, καθώς το ενδεχόμενο φυσικών συναντήσεων μεταξύ του οφειλέτη και των πιστωτών του επιβάλλει αυτή τη γεωγραφική κατανομή, που γίνεται με βάση πληθυσμιακά κριτήρια. Ειδικότερα στο μητρώο συντονιστών εγγράφονται εκατόν είκοσι (120) διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με έδρα στην Περιφέρεια Αττικής, πενήντα (50) διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με έδρα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, είκοσι (20) διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με έδρα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, είκοσι (20) διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με έδρα στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, είκοσι (20) διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με έδρα στην Περιφέρεια Κρήτης, είκοσι (20) διαπιστευμένοι

·διαμεσολαβητές με έδρα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, δέκα (10) διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με έδρα στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, δέκα (10) διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με έδρα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, δέκα (10) διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με έδρα στην Περιφέρεια Ηπείρου, δέκα (10) διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με έδρα στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, δέκα (10) διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με έδρα στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, δέκα (10) διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με έδρα στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου και δέκα (10) διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με έδρα στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι στην περίπτωση που οι αιτήσεις εγγραφής υπερβούν σε αριθμό τις υπό κάλυψη θέσεις συντονιστών ανά Περιφέρεια, θα διενεργηθεί κλήρωση τόσο για αυτούς που πρόκειται να εγγραφούν στο μητρώο, όσο και για τη σειρά στον κατάλογο των επιλαχόντων, αφού οι επιλαχόντες εγγράφονται στο μητρώο αμέσως μετά τη διαγραφή από το μητρώο μέλους με έδρα στην ίδια Περιφέρεια. Στη συνέχεια, ορίζεται η διαδικασία σε περίπτωση που δεν καλυφθούν οι θέσεις συντονιστών ανά Περιφέρεια από διαπιστευμένους διαμεσολαβητές, με την πρόβλεψη κάλυψης των κενών από δικηγόρους με πενταετή τουλάχιστον εμπειρία μετά τη λήψη της άδειας άσκησης επαγγέλματος. Στην παραπάνω περίπτωση, ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους απευθύνει εντός δέκα (10) ημερών από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων από διαπιστευμένους διαμεσολαβητές πρόσκληση προς τους Δικηγορικούς Συλλόγους με έδρα την Περιφέρεια στην οποία παρουσιάστηκαν οι κενές θέσεις, ενώ εάν οι αιτήσεις εγγραφής υπερβούν σε αριθμό τις υπό κάλυψη θέσεις, ακολουθείται και πάλι διαδικασία κλήρωσης.

Στην παράγραφο 6 περιγράφεται η διαδικασία των κληρώσεων της προηγούμενης παραγράφου.

Στην παράγραφο 7 ορίζεται η διαδικασία συμπλήρωσης του αριθμού των συντονιστών σε συγκεκριμένη Περιφέρεια, σε περιπτώσεις που οι εγγεγραμμένοι συντονιστές δεν επαρκούν για τη διεκπεραίωση των υποβαλλόμενων αιτήσεων υπαγωγής στην εξωδικαστική διαδικασία ρύθμισης οφειλών. Στην περίπτωση αυτή, ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με απόφασή του μπορεί να εγγράψει στο μητρώο συντονιστών νέα μέλη από την κατάσταση επιλαχόντων ανά Περιφέρεια, ενώ σε περίπτωση που ο αριθμός των επιλαχόντων δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών της συγκεκριμένης Περιφέρειας, ο Ειδικός Γραμματέας δημοσιεύει κοινή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εγγραφή στο μητρώο διαπιστευμένων διαμεσολαβητών και δικηγόρων ακολουθώντας κατά τα λοιπά την ως άνω περιγραφόμενη διαδικασία.

Στην παράγραφο 8 ορίζεται ότι η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. επιβλέπει το έργο των συντονιστών, μεριμνά για την κατάρτισή τους και την περιοδική πιστοποίηση της απόδοσής τους και ότι με απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους διαγράφονται από το μητρώο οι συντονιστές που δεν φέρουν σε πέρας το έργο τους εμπροθέσμως ή εκπληρώνουν πλημμελώς τα καθήκοντα τους. Επίσης, προβλέπεται η έκδοση Οδηγού Δεοντολογίας Συντονιστών, με τον οποίο θα εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις των συντονιστών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και θα προβλέπονται οι συνέπειες μη συμμόρφωσής τους με αυτές, με στόχο την εις βάθος

· και σε λεπτομέρεια κατανόηση της διαδικασίας και του σημαντικού ρόλου που καλούνται να επιτελέσουν ως συντονιστές του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών.

Άρθρο 7

Έλεγχος πληρότητας αίτησης και κοινοποίησή της στους πιστωτές

Στο άρθρο 7 καθορίζονται τα επόμενα στάδια της διαδικασίας από τον έλεγχο της αίτησης μέχρι την κοινοποίησή της στους πιστωτές. Συγκεκριμένα, **στην παράγραφο 1** προβλέπεται ότι, εφόσον ο συντονιστής δεν αποποιηθεί το διορισμό του κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 6, η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. του κοινοποιεί αντίγραφο της αίτησης και των συνοδευτικών εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή. Ο συντονιστής υποχρεούται να ειδοποιήσει αμέσως την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. για την ανάληψη των καθηκόντων του, επιβεβαιώνοντας με τον τρόπο αυτό την επίσημη έναρξη της διαδικασίας. Στη συνέχεια, ο συντονιστής επιφορτίζεται με τον έλεγχο της πληρότητας της αίτησης. Ο έλεγχος αυτός είναι τυπικός και καλύπτει τόσο το περιεχόμενο της αίτησης (π.χ. ελέγχεται εάν έχουν συμπληρωθεί όλα τα απαιτούμενα πεδία ή εάν έχει υποβληθεί συγκεκριμένη πρόταση ρύθμισης από τον οφειλέτη), όσο και τα συνοδευτικά έγγραφα (π.χ. ελέγχεται εάν έχουν προσκομιστεί οι δηλώσεις εισοδήματος και για τα πέντε τελευταία φορολογικά έτη ή εάν οι καταστάσεις οφειλών προς τη φορολογική διοίκηση και τα ασφαλιστικά ταμεία έχουν εκδοθεί εντός των τελευταίων τριών μηνών από την υποβολή της αίτησης). Εάν διαπιστωθεί οποιαδήποτε έλλειψη, ο συντονιστής καλεί τον οφειλέτη να καταθέσει εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών τα έγγραφα που λείπουν ή να συμπληρώσει την αίτησή του. Η παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας χωρίς συμπλήρωση του φακέλου από τον οφειλέτη οδηγεί στην περαιώση της διαδικασίας και στη σύνταξη πρακτικού αποτυχίας από το συντονιστή, το οποίο αποστέλλεται ηλεκτρονικά στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και στον αιτούντα, με αποτέλεσμα η επιχείρηση να αποκλείεται οριστικά από τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών του παρόντος σχεδίου νόμου. Για το λόγο αυτό, οι αιτούντες θα πρέπει να είναι εξαιρετικά επιμελείς και προσεκτικοί κατά την αρχική υποβολή της αίτησης και των συνοδευτικών εγγράφων, ώστε να μην στερηθούν τη δυνατότητα ρύθμισης των οφειλών τους για τυπικούς λόγους. Στη συνέχεια της παραγράφου 1 προβλέπεται ότι αμέσως μόλις ο συντονιστής διαπιστώσει την πληρότητα της αρχικής αίτησης ή την προσήκουσα συμπλήρωση του φακέλου, υποχρεούται να εκδώσει υπογεγραμμένη βεβαίωση σχετικά με την πληρότητα της αίτησης και να την αποστέλλει αυθημερόν στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. Η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. πιστοποιεί ηλεκτρονικά την εκδοθείσα από το συντονιστή βεβαίωση και την κοινοποιεί επίσης αυθημερόν στον οφειλέτη και στο συντονιστή. Αυτό το τελευταίο στάδιο της ηλεκτρονικής πιστοποίησης της πληρότητας της αίτησης, έχει μεγάλη πρακτική σημασία αφού ενεργοποιεί τη δυνατότητα τόσο της αποστολής προσκλήσεων από το συντονιστή προς τους πιστωτές, όσο και της αυτοδίκαιης αναστολής εκκρεμούσας διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 13.

Στην παράγραφο 2 περιγράφεται η διαδικασία και το περιεχόμενο της ειδοποίησης των πιστωτών από το συντονιστή. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι, εντός δύο (2) ημερών από τη λήψη της αίτησης με πλήρη φάκελο ή της συμπλήρωσης αυτής, ο συντονιστής κοινοποιεί σε όλους τους πιστωτές που περιέχονται στην κατάσταση που έχει καταθέσει ο οφειλέτης, κατά προτεραιότητα ηλεκτρονικά ή, στην περίπτωση που δεν είναι δυνατή η επικοινωνία με ηλεκτρονικά μέσα, με έναν από τους λοιπούς προβλεπόμενους τρόπους, απόσπασμα της αίτησης. Το απόσπασμα αυτό περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία της επιχείρησης, αναφορά στον κύκλο εργασιών της κατά την τελευταία χρήση και στις συνολικές υποχρεώσεις της, περιγραφή της δραστηριότητάς της, της οικονομικής της κατάστασης, των λόγων της οικονομικής της αδυναμίας και των προοπτικών της, την πρόταση της επιχείρησης για τον τρόπο ρύθμισης των οφειλών της και τα στοιχεία που απαιτούνται για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητάς της. Από τον κατάλογο των πιστωτών, των οφειλόμενων ποσών ανά πιστωτή και των συνοφειλετών που τυχόν ευθύνονται για ορισμένες απαιτήσεις, σε αυτό το αρχικό στάδιο κοινοποιούνται σε κάθε πιστωτή μόνο τα στοιχεία που τον αφορούν, καθώς και αναφορά στο ύψος των οφειλών του οφειλέτη ανά κατηγορία πιστωτών, δηλαδή ποσό συνολικής οφειλής προς χρηματοδοτικούς φορείς, ποσό συνολικής οφειλής προς το Δημόσιο, ποσό συνολικής οφειλής προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και ποσό συνολικής οφειλής προς λοιπούς πιστωτές. Με τον τρόπο αυτό, οι πιστωτές που καλούνται να συμμετάσχουν στη διαδικασία έχουν στη διάθεσή τους επαρκή στοιχεία για να αξιολογήσουν εάν ενδιαφέρονται να διαπραγματευτούν μία συμφωνία ρύθμισης οφειλών με την αιτούσα επιχείρηση, ενώ συγχρόνως διασφαλίζεται ότι οι μη συμμετέχοντες πιστωτές δεν θα αποκτήσουν πρόσβαση σε πληροφορίες που είναι χρήσιμες μόνο κατά τη διαδικασία διαπραγμάτευσης (π.χ. τα πλήρη στοιχεία των πιστωτών της επιχείρησης). Επίσης, προβλέπεται ότι μαζί με το απόσπασμα της αίτησης, κοινοποιείται στους πιστωτές και πρόσκληση συμμετοχής στη διαδικασία, καθώς και υπόδειγμα έντυπης δήλωσης εμπιστευτικότητας. Από την παραπάνω κοινοποίηση εξαιρούνται οι μικροί πιστωτές κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 2, οι οποίοι ούτε συμμετέχουν στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, ούτε δεσμεύονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών που ενδεχομένως θα συναφθεί μεταξύ των υπόλοιπων πιστωτών και της επιχείρησης.

Στην παράγραφο 3 καθορίζεται η διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει ο συντονιστής σε περίπτωση μη συνυποβολής αίτησης από έναν ή περισσότερους συνοφειλέτες του οφειλέτη, ώστε να διαπιστωθεί εάν υπάρχει η απαιτούμενη συναίνεση για την εκκίνηση της διαδικασίας κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 4. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι ο συντονιστής, εφόσον διαπιστώσει ότι ένας ή περισσότεροι από τους συνοφειλέτες της επιχείρησης δεν έχει υποβάλει αίτηση, πριν την κοινοποίηση του αποσπάσματος της αίτησης και της πρόσκλησης συμμετοχής στους υπόλοιπους πιστωτές, ειδοποιεί τον πιστωτή ή τους πιστωτές έναντι των οποίων ευθύνονται οι συνοφειλέτες που δεν συνυπέβαλαν αίτηση και τους καλεί εντός πέντε (5) ημερών να δηλώσουν εάν συναινούν στην έναρξη της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι υπάρχει η απαιτούμενη συναίνεση από τους εν λόγω πιστωτές, η διαδικασία ξεκινά κανονικά με τις κοινοποιήσεις της παραγράφου 2. Στην αντίθετη περίπτωση, δηλαδή εάν δεν συναινέσει ο πιστωτής έναντι του οποίου

20

ευθύνεται ο συνοφειλέτης ή οι πιστωτές με την πλειοψηφία των απαιτήσεων για τις οποίες ευθύνεται ο συνοφειλέτης, ακολουθείται η εξής διαδικασία: Αρχικά ο συντονιστής ενημερώνει τον οφειλέτη για το γεγονός της μη συναίνεσης των πιστωτών και τον καλεί να τροποποιήσει την πρότασή του για τη ρύθμιση των οφειλών του, λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες της μη συμμετοχής των συγκεκριμένων πιστωτών στη διαδικασία, δηλαδή ότι οι απαιτήσεις τους δεν μπορούν να ρυθμισθούν με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών και ότι κατά συνέπεια πρέπει να εξοφληθούν με τον τρόπο και κατά το χρόνο που έχει ήδη συμφωνηθεί. Στη συνέχεια, ο συντονιστής κοινοποιεί στους υπόλοιπους πιστωτές το απόσπασμα της τροποποιημένης κατά τα παραπάνω αίτησης και πρόσκληση συμμετοχής στη διαδικασία, ενημερώνοντάς τους με χωριστή ειδοποίηση για τη μη συμμετοχή στη διαδικασία του πιστωτή ή των πιστωτών έναντι των οποίων ευθύνονται οι συνοφειλέτες που δεν συνυπέβαλαν αίτηση, το ύψος των οφειλών του οφειλέτη έναντι των πιστωτών αυτών και την αδυναμία ρύθμισης των οφειλών αυτών με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών. Με τον τρόπο αυτό οι υπόλοιποι πιστωτές θα είναι σε θέση να σταθμίσουν εάν είναι προς το συμφέρον τους να ρυθμίσουν, παρ' όλ' αυτά, τις απαιτήσεις τους (όπως π.χ. σε περιπτώσεις που οι μη συναινούντες πιστωτές έχουν μικρές απαιτήσεις) ή εάν η μη δέσμευση των μη συναινούντων κατά τα παραπάνω πιστωτών από τη σύμβαση που ενδεχομένως θα συναφθεί είναι ανασταλτικός παράγοντας για τη συμμετοχή και των ίδιων στη διαδικασία διαπραγμάτευσης.

Στην παράγραφο 4 προβλέπεται ότι για λόγους διαχείρισης του φόρτου εργασίας των συντονιστών και των εκπροσώπων των πιστωτών του δημόσιου τομέα και των χρηματοδοτικών φορέων, με απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., δύναται να αναστέλλεται η διαδικασία της κοινοποίησης του αποσπάσματος της αίτησης στους πιστωτές για χρονικό διάστημα που ορίζεται στην απόφαση και υπολογίζεται από την υποβολή της αίτησης. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορούν να αντιμετωπίζονται, άμεσα και εκ των ενότων, προβλήματα διαχείρισης που ενδέχεται να προκύψουν από την υποβολή μεγάλου αριθμού αιτήσεων σε άτακτα χρονικά διαστήματα και από τη συνακόλουθη αδυναμία των εμπλεκομένων στη διαδικασία μερών να ανταποκριθούν στις αυστηρά οριθετημένες προθεσμίες του παρόντος σχεδίου νόμου.

Στην παράγραφο 5 προβλέπεται υποχρέωση των χρηματοδοτικών φορέων και των πιστωτών του δημόσιου τομέα να δηλώσουν στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην οποία θα γίνονται από τους συντονιστές όλες οι σχετικές με τη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών κοινοποιήσεις. Η χρησιμότητα της εν λόγω δήλωσης είναι αδιαμφισβήτητη, ιδίως για την περίπτωση κατάθεσης των αιτήσεων στις Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Περιφερειακών Ενοτήτων, κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 4, οπότε και η διαδικασία θα διεκπεραιώνεται ηλεκτρονικά, αλλά χωρίς τη χρήση της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας του άρθρου 16.

Διαδικασία διαπραγμάτευσης - Υποχρεώσεις εχεμύθειας και ειλικρίνειας

Στο άρθρο 8 οριοθετείται και περιγράφεται λεπτομερώς η διαδικασία της διαπραγμάτευσης από το στάδιο της δήλωσης συμμετοχής των πιστωτών έως και τη σύναψη της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Οι προθεσμίες που τίθενται με τις επιμέρους διατάξεις είναι δεσμευτικές, αλλά η δυνατότητα παράτασής τους αφήνει το περιθώριο ευελιξίας που είναι απαραίτητο για μία, κατά κανόνα, συναντετική διαδικασία. Ειδικότερα, **στην παράγραφο 1** ορίζεται προθεσμία δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της πρόσκλησης στους πιστωτές για την αποστολή στο συντονιστή δήλωσης των πιστωτών για την πρόθεσή τους να συμμετέχουν στη διαδικασία. Η δήλωση αυτή αποστέλλεται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση που έχει κοινοποιήσει ο συντονιστής στους πιστωτές και συνοδεύεται από τη δήλωση εμπιστευτικότητας και από ενημέρωση για το ποσό της συνολικής απαίτησης κάθε πιστωτή, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης από τον οφειλέτη. Με τον τρόπο αυτό πραγματοποιείται εκ των προτέρων η επαλήθευση των απαιτήσεων των πιστωτών και δίνεται η δυνατότητα να επιλυθούν τυχόν διαφωνίες σε ένα πολύ πρώιμο στάδιο της διαδικασίας και πριν ξεκινήσει η ουσιαστική διαπραγμάτευση. Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 προβλέπεται μία επιπλέον υποχρέωση για τους πιστωτές που είναι νομικά πρόσωπα, καθώς οι τελευταίοι δηλώνουν στο συντονιστή και το φυσικό πρόσωπο που είναι εξουσιοδοτημένο να τους εκπροσωπήσει στη διαδικασία, υποβάλλοντας συγχρόνως τα αντίστοιχα νομιμοποιητικά έγγραφα.

Στην παράγραφο 2 περιγράφεται ένα από τα κρισιμότερα στάδια της διαδικασίας, δηλαδή ο έλεγχος της συγκέντρωσης του απαιτούμενου ποσοστού απαρτίας συμμετεχόντων πιστωτών από το συντονιστή, που θα καθορίσει εάν η διαδικασία διαπραγμάτευσης θα συνεχιστεί ή θα περαιωθεί ως άκαρπη. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι κατά τη λήξη της προθεσμίας των δέκα (10) ημερών της παραγράφου 1 ο συντονιστής ελέγχει εάν συγκεντρώθηκε το απαιτούμενο ποσοστό απαρτίας συμμετεχόντων πιστωτών, δηλαδή εάν έχουν ανταποκριθεί θετικά στην πρόσκληση συμμετοχής στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών πιστωτές που εκπροσωπούν τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού χρέους του οφειλέτη. Κατά τον υπολογισμό του ποσοστού αυτού δεν προσμετρώνται οι απαιτήσεις των μικρών πιστωτών της παραγράφου 6 του άρθρου 2, οι απαιτήσεις προσώπων συνδεδεμένων με τον οφειλέτη, οι απαιτήσεις από ανακτήσεις κρατικών ενισχύσεων, οι απαιτήσεις πιστωτών που δεν συναίνούν στην εκκίνηση της διαδικασίας λόγω της μη συμμετοχής συνοφειλέτη που ευθύνεται απέναντί τους, καθώς και απαιτήσεις γεννημένες μετά την 31η Δεκεμβρίου 2016. Σε περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης απαρτίας, ο συντονιστής συντάσσει πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας το οποίο αποστέλλει ηλεκτρονικά στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., στον αιτούντα και στους πιστωτές. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η επιχείρηση δεν δικαιούται να επανυποβάλει αίτηση, ενώ αίρεται αυτοδίκαια και η αναστολή καταδιωκτικών μέτρων του άρθρου 13.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται ότι σε περίπτωση που διαπιστωθεί η ύπαρξη απαρτίας, ο συντονιστής κοινοποιεί σε όλους τους συμμετέχοντες πιστωτές το πλήρες περιεχόμενο της αίτησης και τα συνοδευτικά της αίτησης έγγραφα και δικαιολογητικά. Περαιτέρω, και αποκλειστικά για την περίπτωση οφειλέτη που ανήκει στην κατηγορία της μικρής επιχείρησης, τάσσεται μία σύντομη προθεσμία πέντε (5) ημερών για την υποβολή αιτήματος για τον διορισμό εμπειρογνώμονα κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 11. Τέλος, ορίζεται ότι ο συντονιστής ενημερώνει και τον οφειλέτη για την έναρξη της διαδικασίας διαπραγμάτευσης.

Στην παράγραφο 4 περιγράφονται τα επόμενα βήματα της διαδικασίας, ανάλογα με το εάν ο οφειλέτης υπάγεται στην κατηγορία της μικρής ή της μεγάλης επιχείρησης και με το εάν στην πρώτη περίπτωση υποβλήθηκε αίτημα για διορισμό εμπειρογνώμονα. Ειδικότερα, σε περίπτωση της μικρής επιχείρησης, εάν παρέλθει άπρακτη η πενθήμερη προθεσμία της παραγράφου 1, ο συντονιστής τάσσει νέα προθεσμία ενός (1) μηνός για την αποστολή αντιπροτάσεων από τους πιστωτές, με δεδομένο ότι ήδη η πρόταση του οφειλέτη έχει συμπεριληφθεί στην αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών. Σε περίπτωση υποβολής αιτήματος διορισμού εμπειρογνώμονα για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας μικρής επιχείρησης ή και για την εκπόνηση σχεδίου σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, τάσσεται η ίδια προθεσμία του ενός (1) μηνός για την επιλογή του εμπειρογνώμονα με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των πιστωτών. Στις περιπτώσεις μεγάλης επιχείρησης, οπότε και ο διορισμός εμπειρογνώμονα είναι υποχρεωτικός, η προθεσμία του ενός (1) μηνός τάσσεται εξ αρχής για την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής εμπειρογνώμονα με κοινή απόφαση του οφειλέτη και της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών.

Στην παράγραφο 5 περιγράφεται το υποχρεωτικό περιεχόμενο της αντιπρότασης που δικαιούται να υποβάλει οποιοσδήποτε πιστωτής εντός της προθεσμίας της παραγράφου 4. Το ελάχιστο αυτό περιεχόμενο πρέπει να περιλαμβάνεται και στις αντιπροτάσεις των πιστωτών που κατατίθενται μετά την υποβολή της έκθεσης του εμπειρογνώμονα. Σκοπός της διάταξης αυτής είναι να μην κατατίθενται ατελείς ή ανεπίδεκτες αξιολόγησης από τον οφειλέτη και τους λοιπούς πιστωτές αντιπροτάσεις, με απότερο στόχο την επιτάχυνση της διαδικασίας από το στάδιο της υποβολής των αντιπροτάσεων αυτών μέχρι τη θέση τους σε ψηφοφορία από τους πιστωτές, κατόπιν της εγκρίσεώς τους από τον οφειλέτη. Ειδικότερα, οι αντιπροτάσεις πρέπει κατ' ελάχιστον να περιέχουν βασικά συμπεράσματα σχετικά με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης του οφειλέτη, δηλαδή με ποιον τρόπο και κατά ποσό η αντιπρόταση που υποβάλλεται συμβάλλει στη βασική στόχευση του παρόντος σχεδίου νόμου που είναι η διάσωση βιώσιμων επιχειρήσεων στην παρούσα οικονομική συγκυρία και η διατήρηση της βιωσιμότητάς τους στο μέλλον. Για την διευκόλυνση της περαιτέρω διαδικασίας, η αντιπρόταση που υποβάλλει πιστωτής θα πρέπει να περιλαμβάνει πίνακα κατάταξης πιστωτών με αναφορά στο συνολικό ποσό που πρέπει να πληρωθεί σε κάθε πιστωτή με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, εφαρμόζοντας τόσο τους υποχρεωτικούς κανόνες διανομής του άρθρου 9, όσο και τους ειδικούς όρους που τίθενται στο άρθρο 15 για την ρύθμιση των απαιτήσεων του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Επιπλέον, σε περίπτωση που ο πιστωτής αμφισβητεί την αξία

ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλετών, όπως έχει δηλωθεί από αυτούς κατά την υποβολή της αίτησης, ή την ικανότητα αποπληρωμής τους σε μηνιαία ή ετήσια βάση, υποχρεούται να αναφέρει και να τεκμηριώσει στην αντιπρότασή του τους δικούς του υπολογισμούς για την εκτίμηση των ανωτέρω, ήτοι της αξίας ρευστοποίησης της περιουσίας και της ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη και των συνοφειλετών.

Στην παράγραφο 6 περιγράφονται αναλυτικά τα επόμενα στάδια της διαδικασίας από την κοινοποίηση των αντιπροτάσεων των πιστωτών στους λοιπούς πιστωτές και τον οφειλέτη έως το πέρας των ψηφοφοριών επί των εγκριθεισών από τον οφειλέτη προτάσεων. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι οι αντιπροτάσεις των πιστωτών κοινοποιούνται στους λοιπούς συμμετέχοντες πιστωτές και τον οφειλέτη, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα να προτείνουν συγκεκριμένες τροποποιήσεις εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών. Στη συνέχεια και μετά τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, ο οφειλέτης εξετάζει όλες τις αντιπροτάσεις όπως ενδεχομένως τροποποιήθηκαν και εντός δέκα (10) ημερών δηλώνει εάν αποδέχεται μία ή περισσότερες από αυτές. Οι εγκριθείσες από τον οφειλέτη αντιπροτάσεις τίθενται ταυτόχρονα σε ψηφοφορία από τους συμμετέχοντες πιστωτές και εάν καμία από αυτές δεν συγκεντρώσει το απαιτούμενο ποσοστό πλειοψηφίας των τριών πέμπτων (3/5) των συμμετεχόντων πιστωτών (στους οποίους υποχρεωτικά πρέπει να συμπεριλαμβάνεται ποσοστό δύο πέμπτων (2/5) των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο) ακολουθείται νέα διαδικασία ψηφοφορίας, ανάλογα με τον αριθμό των αντιπροτάσεων που έχουν εγκριθεί από τον οφειλέτη. Ειδικότερα, σε περίπτωση που οι αντιπροτάσεις που εγκρίθηκαν από τον οφειλέτη και τέθηκαν ταυτόχρονα σε ψηφοφορία υπερβαίνουν τις δύο (2), μετά το πέρας της πρώτης (άκαρπης κατά τα παραπάνω) ψηφοφορίας, οι δύο αντιπροτάσεις που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο ποσοστό ψήφων τίθενται εκ νέου σε ψηφοφορία. Εάν κατά τη δεύτερη αυτή ψηφοφορία καμία από τις δύο αντιπροτάσεις δεν συγκεντρώσει το απαιτούμενο ποσοστό πλειοψηφίας κατά τα παραπάνω, η μία (1) πλέον αντιπρόταση που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο ποσοστό ψήφων στη δεύτερη ψηφοφορία τίθεται μόνη της σε νέα ψηφοφορία. Η ίδια ακριβώς διαδικασία ακολουθείται και σε περίπτωση που εξ αρχής τέθηκαν σε ψηφοφορία μόνο δύο αντιπροτάσεις. Αυτονότο είναι ότι εάν και στην ψηφοφορία κατά την οποία τίθεται μόνο μία αντιπρόταση προς ψήφιση (είτε αυτή είναι η πρώτη κατά σειρά ψηφοφορία, επειδή μόνο μία αντιπρόταση εγκρίθηκε από τον οφειλέτη, είτε η δεύτερη, στην περίπτωση που ο οφειλέτης ενέκρινε δύο αντιπροτάσεις ή η τρίτη στις σπάνιες περιπτώσεις υποβολής και έγκρισης περισσοτέρων των δύο αντιπροτάσεων) δεν συγκεντρώνεται το απαιτούμενο ποσοστό πλειοψηφίας, η διαδικασία περατώνεται ως άκαρπη, όπως άλλωστε προβλέπεται ρητά και στην παράγραφο 9. Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 ρυθμίζεται η διαδικασία σε περιπτώσεις που είτε δεν υποβλήθηκαν αντιπροτάσεις από τους πιστωτές, είτε δεν εγκρίθηκαν οι υποβληθείσες αντιπροτάσεις ή το σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών του εμπειρογνώμονα από τον οφειλέτη. Για αυτές τις τελευταίες περιπτώσεις προβλέπεται μία διαδικασία ψηφοφορίας, κατά την οποία τίθεται προς ψήφιση από τους συμμετέχοντες πιστωτές η αρχική πρόταση του ίδιου του οφειλέτη, αναφορικά με τη ρύθμιση των οφειλών του.

24

Η παράγραφος 7 παραπέμπει στις μεγαλύτερες προθεσμίες της παραγράφου 3 του άρθρου 11 για τη λήψη απόφασης επί του σχεδίου αναδιάρθρωσης του εμπειρογνώμονα ή για την αποστολή αντιπροτάσεων από τους πιστωτές στις περιπτώσεις των μεγάλων επιχειρήσεων, όπου προβλέπεται υποχρεωτικός διορισμός εμπειρογνώμονα για την εκπόνηση μελέτης βιωσιμότητας και σχεδίου σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών.

Στην παράγραφο 8 ορίζεται το ποσοστό πλειοψηφίας συμμετεχόντων πιστωτών που απαιτείται για την έγκριση πρότασης ή αντιπρότασης αναδιάρθρωσης οφειλών, με την οποία έχει ήδη συμφωνήσει ο οφειλέτης. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι απαιτείται πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους πρέπει να συμπεριλαμβάνεται ποσοστό δύο πέμπτων (2/5) των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο. Οι πλειοψηφίες αυτές συνδέονται με ποσοστό απαιτήσεων επί του συνολικού χρέους της επιχείρησης και όχι με τον αριθμό των συμμετεχόντων πιστωτών, όπως ρητά ορίζεται στις περιπτώσεις (ζ) και (η) της παραγράφου 2 του άρθρου 1. Εφόσον συγκεντρωθούν τα απαιτούμενα κατά τα παραπάνω ποσοστά, συντάσσεται σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών που υπογράφεται με επιμέλεια του συντονιστή από τους πιστωτές που ψήφισαν υπέρ της πρότασης και από τον οφειλέτη. Για λόγους διευκόλυνσης της διαδικασίας, προβλέπεται η δυνατότητα υπογραφής της σύμβασης με μηχανικό μέσο ή ηλεκτρονικό τρόπο. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 8 ορίζει ότι ο συντονιστής αποστέλλει αντίγραφο της υπογεγραμμένης σύμβασης σε όλους τους συμμετέχοντες πιστωτές και στον οφειλέτη.

Στην παράγραφο 9 προβλέπεται η σύνταξη πρακτικού αποτυχίας της διαδικασίας από το συντονιστή, στις περιπτώσεις που καμία πρόταση ή αντιπρόταση δεν συγκεντρώσει τα απαιτούμενα ποσοστά πλειοψηφίας για την έγκρισή της. Αντίγραφο του πρακτικού αποστέλλεται ηλεκτρονικά από το συντονιστή στην αιτούσα επιχείρηση και τους πιστωτές. Ο οφειλέτης δεν έχει δικαίωμα να υποβάλει νέα αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία και συγχρόνως παύει αυτοδίκαια και στην περίπτωση αυτή η αναστολή καταδιωκτικών μέτρων του άρθρου 13.

Στην παράγραφο 10 προβλέπεται το δικαίωμα υποβολής ενστάσεων από τους συμμετέχοντες πιστωτές που καταψήφισαν πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών, η οποία αποκτά δεσμευτική ισχύ και για αυτούς μετά την έγκρισή της από την πλειοψηφία των πιστωτών. Οι πιστωτές της μειοψηφίας δύνανται να υποβάλουν εγγράφως στο συντονιστή οποιαδήποτε ένσταση που αφορά στη μη ορθή τήρηση της διαδικασίας. Το περιεχόμενο των ενστάσεών τους δεν εξετάζεται από το συντονιστή, αλλά αυτές τίθενται υπ' όψιν του αρμόδιου για την επικύρωση της σύβασης αναδιάρθρωσης δικαστηρίου. Για το λόγο αυτό, προβλέπεται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 10 η υποχρέωση του συντονιστή να φυλάσσει τα αντίγραφα των ενστάσεων και να χορηγεί αντίγραφά τους σε οιονδήποτε θεμελιώνει έννομο συμφέρον.

Στην παράγραφο 11 προβλέπεται το δικαίωμα των συμμετεχόντων πιστωτών να ζητήσουν σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας πρόσθετα έγγραφα και στοιχεία από τον οφειλέτη, με την προϋπόθεση αυτά να σχετίζονται με την διαπραγμάτευση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Σκοπός της διάταξης είναι η διευκόλυνση της

διαπραγμάτευσης, καθώς θα υπάρχουν περιπτώσεις που τα συνυποβληθέντα με την αίτηση έγγραφα και δικαιολογητικά δεν θα επαρκούν για την αξιολόγηση είτε της βιωσιμότητας, είτε της ικανότητας αποπληρωμής της επιχείρησης. Στη συνέχεια ορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες ο οφειλέτης δύναται να αρνηθεί την παροχή πρόσθετων εγγράφων και στοιχείων. Αυτό μπορεί να συμβεί μόνο όταν το σχετικό αίτημα το υποβάλλει πιστωτής ή πιστωτές με ποσοστό απαιτήσεων επί του συνολικού χρέους του οφειλέτη μικρότερο του 25% και ο λόγος της άρνησης βασίζεται στον κίνδυνο αποκάλυψης επιχειρηματικών απορρήτων και στη συνακόλουθη ουσιώδη βλάβη της επιχείρησης από την αποκάλυψη αυτή. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση είναι πάντα υποχρεωμένη να χορηγήσει πρόσθετα στοιχεία και έγγραφα, όταν το σχετικό αίτημα υποβάλλεται από περισσότερους πιστωτές ή όταν δεν τίθεται ζήτημα προστασίας επιχειρηματικού απορρήτου, με μόνη προϋπόθεση τα στοιχεία που ζητούνται να μην είναι άσχετα με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης. Στα τελευταία δύο εδάφια της παραγράφου προβλέπεται ο τρόπος επίλυσης διαφωνιών για τις περιπτώσεις που ο οφειλέτης έχει δικαίωμα να αρνηθεί τη χορήγηση πρόσθετων στοιχείων. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι η πλειοψηφία του 60% των συμμετεχόντων πιστωτών αποφασίζει επί της βασιμότητας της άρνησης του οφειλέτη. Εάν με απόφαση της ανωτέρω πλειοψηφίας κριθεί ότι τα ζητούμενα στοιχεία πρέπει να προσκομισθούν και υπάρξει εκ νέου άρνηση της επιχείρησης για τη χορήγησή τους, η διαδικασία θεωρείται περαιωθείσα ως άκαρπη και ο συντονιστής συντάσσει πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας.

Στην παράγραφο 12 περιγράφεται ο τρόπος διενέργειας της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών όσον αφορά στην επικοινωνία και στην ανταλλαγή εγγράφων μεταξύ των εμπλεκομένων στη διαδικασία μερών. Προκρίνεται ως τρόπος επικοινωνίας η ανταλλαγή ηλεκτρονικής ή άλλου τύπου αλληλογραφίας ή τηλεφωνική ή άλλη επικοινωνία μεταξύ του συντονιστή, του οφειλέτη και των πιστωτών και διευκρινίζεται ότι δεν απαιτείται ο ορισμός συνάντησης με φυσική παρουσία των συμμετεχόντων. Στη συνέχεια προβλέπονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ορισμού φυσικής συνάντησης. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι πιστωτές που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/3 του συνόλου των απαιτήσεων των συμμετεχόντων πιστωτών μπορούν να ζητήσουν από το συντονιστή ορισμό συνάντησης σε τόπο και χρόνο που περιλαμβάνεται στο αίτημά τους. Στην περίπτωση αυτή, ο συντονιστής καλεί τους πιστωτές και την επιχείρηση σε συνάντηση και σε περίπτωση που η διαπραγμάτευση δεν ολοκληρωθεί δύναται να ορίσει μία η περισσότερες επαναληπτικές συναντήσεις.

Στην παράγραφο 13 περιγράφονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιμήκυνσης των προθεσμιών της διαδικασίας και αναβολής της τυχόν ορισθείσας συνάντησης με φυσική παρουσία των συμμετεχόντων. Ειδικότερα, όλες οι προθεσμίες του άρθρου 8, καθώς και οι αντίστοιχες προθεσμίες που προβλέπονται για τις μεγάλες επιχειρήσεις στην παράγραφο 3 του άρθρου 11, παρατείνονται για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τον αρχικό χρόνο της κάθε προθεσμίας, όταν: (α) υποβάλλει σχετικό αίτημα πιστωτής, ο οποίος ζητά συμπληρωματικά έγγραφα, και συναίνει στο αίτημά του τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) των συμμετεχόντων πιστωτών, ή (β) υποβάλλει σχετικό αίτημα οποιοσδήποτε συμμετέχων στη διαδικασία και συναίνει σε αυτό η

26

πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών, ή, τέλος, υποβάλλει σχετικό αίτημα το Δημόσιο σε περιπτώσεις που δεν έχουν υποβληθεί αντιπροτάσεις από πιστωτικά ιδρύματα ή δεν έχει διοριστεί εμπειρογνώμονας για να εκπονήσει μελέτη βιωσιμότητας ή και σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, είναι αυτονόητο ότι το αίτημα του Δημοσίου μπορεί να υποβληθεί μόνο για την παράταση της δεκαπενθήμερης προθεσμίας που προβλέπεται για την αξιολόγηση των αντιπροτάσεων που υπέβαλαν οι υπόλοιποι πιστωτές. Όταν υποβάλλονται περισσότερα αιτήματα για την παράταση της ίδιας προθεσμίας, ο συνολικός χρόνος της παράτασης δεν μπορεί και πάλι να υπερβεί τον χρόνο της αρχικής προθεσμίας. Στην περίπτωση αιτήματος αναβολής ορισθείσας συνάντησης, το οποίο υποβάλλεται υπό τις ίδιες ως άνω προϋποθέσεις, ο συντονιστής ορίζει νέα συνάντηση υποχρεωτικά εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών. Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου προβλέπεται ότι ο συντονιστής ενημερώνει τον οφειλέτη και τους συμμετέχοντες πιστωτές για την παράταση προθεσμίας και την αναβολή συνάντησης με την αποστολή σχετικής ειδοποίησης.

Στην παράγραφο 14 προβλέπεται, αποκλειστικά για τις περιπτώσεις οφειλετών που ανήκουν στην κατηγορία της μεγάλης επιχείρησης, το δικαίωμα της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών να αντικαταστήσουν με απόφασή τους το συντονιστή που διορίστηκε με την αυτοματοποιημένη διαδικασία του άρθρου 6 με άλλο συντονιστή από το μητρώο, καθώς και να ορίσουν άλλο πρόσωπο που δεν είναι εγγεγραμμένο στο μητρώο συντονιστών για να συνεπικουρεί το νέο συντονιστή στα καθήκοντά του.

Στην παράγραφο 15 διευκρινίζεται ότι η εκπροσώπηση του οφειλέτη ή κάθε συμμετέχοντος πιστωτή από δικηγόρο στη διαδικασία είναι προαιρετική, ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε σχετική αμφισβήτηση ή διαφορετική ερμηνεία στο μέλλον. Αυτονόητο είναι ότι εάν η επιχείρηση ή οποιοσδήποτε πιστωτής επιθυμεί να παρασταθεί στη διαδικασία δια ή μετά πληρεξούσιου δικηγόρου, δύναται να το κάνει.

Στην παράγραφο 16 περιγράφεται το περιεχόμενο του πρακτικού περαίωσης της διαδικασίας που συντάσσει ο συντονιστής. Το πρακτικό αυτό περιέχει υποχρεωτικά αναφορές στην ύπαρξη απαρτίας συμμετεχόντων πιστωτών, σε τυχόν πρόσθετα έγγραφα και στοιχεία που χορηγήθηκαν από τον οφειλέτη στους συμμετέχοντες πιστωτές, στη σύμφωνη γνώμη του οφειλέτη στα σχέδια σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών που τέθηκαν σε ψηφοφορία, στα σχέδια σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών που τέθηκαν σε ψηφοφορία, στα ποσοστά πλειοψηφίας για την λήψη απόφασης από τους συμμετέχοντες πιστωτές σχετικά με την έγκριση συμβάσεως αναδιάρθρωσης οφειλών και σε τυχόν ενστάσεις συμμετεχόντων πιστωτών που καταψήφισαν. Πέραν των παραπάνω, ο συντονιστής βεβαιώνει στο πρακτικό του ότι κατά την διαδικασία διαπραγμάτευσης τηρήθηκαν οι διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών πράξεων. Στη συνέχεια, το πρακτικό υπογράφεται από το συντονιστή και αποστέλλεται ηλεκτρονικά στον οφειλέτη και τους συμμετέχοντες πιστωτές. Το πρακτικό φυλάσσεται από το συντονιστή, ώστε κάθε μέρος που μετείχε στην διαδικασία, καθώς και οποιοσδήποτε μη συμμετέχων πιστωτής ή συνοφειλέτης να μπορεί να λάβει αντίγραφο.

Στην παράγραφο 17 θεσπίζεται υποχρέωση εχεμύθειας για τον οφειλέτη, τους συμμετέχοντες πιστωτές, το συντονιστή και τον εμπειρογνόμονα, η οποία καλύπτει τόσο την ύπαρξη όσο και το περιεχόμενο των διαπραγματεύσεων. Επίσης, θεσπίζεται για τον οφειλέτης και τους συμμετέχοντες πιστωτές υποχρέωση ειλικρίνειας και συμμετοχής στη διαδικασία με καλή πίστη. Ρητά προβλέπεται ότι η απαγορεύεται δημοσίευση και κάθε άλλη κοινοποίηση σε τρίτους εμπιστευτικών πληροφοριών ή πληροφοριών σχετικά με τις διαπραγματεύσεις χωρίς την προηγούμενη γραπτή συναίνεση του συνόλου των συμμετεχόντων στη διαπραγμάτευση. Ρητά, τέλος, ορίζεται ότι οι προτάσεις και οι αντιπροτάσεις ρύθμισης οφειλών που συντάσσονται στο πλαίσιο της εξωδικαστικής διαδικασίας ρύθμισης οφειλών δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν σε άλλη διαδικασία ρύθμισης ή διεκδίκησης της οφειλής, εξωδικαστικής ή δικαστικής.

Άρθρο 9

Υποχρεωτικοί κανόνες σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών

Το άρθρο 9 απαριθμεί τους υποχρεωτικούς κανόνες που πρέπει να τηρούνται κατά την κατάρτιση και σύναψη της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, με κύριο σκοπό την αποτροπή βλάβης των συμφερόντων των πιστωτών που καταψήφισαν την υιοθετηθείσα από την πλειοψηφία πρόταση, αλλά και των πιστωτών που για οποιονδήποτε λόγο δεν συμμετείχαν στη διαδικασία ή τις ψηφοφορίες. Κατ' αρχάς, στην παράγραφο 1 περιλαμβάνεται ο γενικός κανόνας ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, υπό την έννοια ότι οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να συμφωνήσουν να ρυθμίσουν τις οφειλές του τελευταίου με οποιονδήποτε τρόπο και χωρίς κανέναν περιορισμό, εκτός φυσικά από τους ρητά αναφερόμενους στις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου. Ενδεικτικά, η επιχείρηση και οι πιστωτές της μπορούν να συμφωνήσουν, μεταξύ άλλων, τη μεταβολή του χρόνου εκπλήρωσης των απαιτήσεων και την εξόφλησή τους σε περισσότερες δόσεις, τη μείωση του επιτοκίου, την εξάρτηση καταβολής τόκων από το ύψος των κερδών της επιχείρησης, τη διαγραφή μέρους των απαιτήσεων, την κεφαλαιοποίηση των απαιτήσεων με έκδοση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, την απονομή περιόδου χάριτος στον οφειλέτη ή την εκποίηση επί μέρους περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη σε πιστωτή ή τρίτο πρόσωπο. Όλα τα παραπάνω ισχύουν με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 15, που θέτουν ειδικούς κανόνες για τη ρύθμιση των οφειλών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης. Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 ορίζεται ρητά ότι τα δικαιώματα των προνομιούχων πιστωτών διατηρούνται υπέρ της απαίτησης τους, όπως αυτή διαμορφώνεται με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.

Στην παράγραφο 2 απαριθμούνται οι τέσσερις βασικές εξαιρέσεις από τον κανόνα της ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Η πρώτη εξαιρεση περιλαμβάνεται στην περίπτωση (α) και σχετίζεται με τη διεθνώς αναγνωρισμένη αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών. Με βάση την αρχή αυτή, οι ρυθμίσεις της σύμβασης εξωδικαστικής αναδιάρθρωσης οφειλών δεν επιτρέπεται να φέρουν

οποιονδήποτε πιστωτή σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης μετά από διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης. Αυτό σημαίνει ότι καλούνται σε εφαρμογή οι κανόνες του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για την κατάταξη των πιστωτών σε περίπτωση πλειστηριασμού κινητών ή ακίνητων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. Για παράδειγμα, με βάση την ισχύουσα σήμερα διάταξη του άρθρου 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ένας μη εξασφαλισμένος πιστωτής, όταν υπάρχουν και εξασφαλισμένοι πιστωτές με ειδικά και γενικά προνόμια, θα ικανοποιηθεί από το 10% του πλειστηριάσματος που θα προκύψει από τη ρευστοποίηση ενός περιουσιακού στοιχείου του οφειλέτη. Εάν αυτό το 10% στο παρόν παράδειγμα εκτιμάται ότι ισούται με 1.000 ευρώ, δεν επιτρέπεται να συμφωνηθεί με όρο της σύμβασης ότι ο συγκεκριμένος πιστωτής θα λάβει μικρότερο ποσό έναντι της απαίτησης του. Για να υπολογιστεί, σε κάθε περίπτωση, η αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης πρέπει αρχικά να εκτιμηθεί η εμπορική αξία τους, που σε μία υποθετική διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης θα λαμβανόταν ως βάση για την τιμή πρώτης προσφοράς σε πλειστηριασμό, και από αυτήν να αφαιρεθούν τα έξοδα που θα συνεπαγόταν η αναγκαστική εκποίησή τους. **Στην περίπτωση (β)** διευρύνεται η αρχή της μη χειροτέρευσης των πιστωτών, ώστε να συμπεριλάβει και τα ποσά και άλλα τυχόν ανταλλάγματα που θα ελάμβαναν οι πιστωτές σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων των συνοφειλετών που ευθύνονται απέναντί τους καθώς και τρίτων προσώπων, σε περιουσιακά στοιχεία των οποίων έχει εγγραφεί εξασφάλιση υπέρ πιστωτή. Με τον τρόπο αυτό, εάν έναντι ενός συγκεκριμένου πιστωτή ευθύνεται εκτός από την ίδια την επιχείρηση και ορισμένος συνοφειλέτης (π.χ. ο εγγυητής δανειακής σύμβασης, ή ο διαχειριστής μίας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης για τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων που οφείλει μία επιχείρηση) ή τρίτο πρόσωπο με συγκεκριμένο περιουσιακό του στοιχείο κατά τα παραπάνω (π.χ. τρίτο πρόσωπο που χωρίς να έχει εγγυηθεί την οφειλή της επιχείρησης, έχει συναινέσει στην εγγραφή προσημείωσης υποθήκης σε ακίνητο ιδιοκτησίας του για την εξασφάλιση της απαίτησης του πιστωτή) για την εφαρμογή της αρχής της μη χειροτέρευσης και κατά τον υπολογισμό του ποσού που θα λάμβανε ο συγκεκριμένος πιστωτής σε περίπτωση διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, θα συνυπολογιστεί και η αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του συνοφειλέτη ή του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου του τρίτου προσώπου. Για παράδειγμα, εάν μία επιχείρηση είναι νομικό πρόσωπο και ένα από τα δάνεια της το έχει εγγυηθεί ο βασικός της μέτοχος ή εταίρος, ο οποίος έχει στην ιδιοκτησία του ένα ακίνητο ελεύθερο βαρών και δεν έχει προσωπικούς πιστωτές, το πιστωτικό ίδρυμα που χορήγησε το εν λόγω δάνειο πρέπει να λάβει με βάση τους όρους της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών τουλάχιστον την αξία ρευστοποίησης (εμπορική αξία μείον έξοδα εκτέλεσης) του ακινήτου του εγγυητή. **Η περίπτωση (γ)** περιλαμβάνει την τρίτη εξαίρεση από τον γενικό κανόνα της ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης, επιβάλλοντας την αρχή της σύμμετρης ικανοποίησης των πιστωτών από το ποσό που δύναται να αποπληρώσει ο οφειλέτης, στις περιπτώσεις που αυτό υπερβαίνει την αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, των συνοφειλετών και τρίτων προσώπων κατά τα παραπάνω. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, εάν για παράδειγμα έχει συμφωνηθεί ότι ο οφειλέτης έχει τη δυνατότητα να αποπληρώσει σε βάθος δεκαετίας το ποσό του 1.000.000 ευρώ και η αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του έχει

εκτιμηθεί στις 400.000 ευρώ, το τελευταίο αυτό ποσό διανέμεται μεταξύ των πιστωτών με βάση την κατάταξη του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ενώ το υπερβάλλον ποσό των 600.000 ευρώ διανέμεται στους πιστωτές ανάλογα με το ποσοστό της απαιτήσεώς τους που απομένει ανεξόφλητη (μετά τη διανομή του ποσού των 400.000 ευρώ) στις συνολικές απαιτήσεις έναντι του οφειλέτη που επίσης απομένουν ανεξόφλητες μετά την ως άνω διανομή. Έτσι, εάν υποτεθεί, για τις ανάγκες του παρόντος παραδείγματος, ότι υπάρχουν τρεις πιστωτές με απαιτήσεις 500.000 ευρώ έκαστος, εκ των οποίων ο ένας είναι εξασφαλισμένος με υποθήκη στο μοναδικό ακίνητο της επιχείρησης, ο δεύτερος εξασφαλισμένος με γενικό προνόμιο (π.χ. φορέας κοινωνικής ασφάλισης) και ο τρίτος μη εξασφαλισμένος, με βάση τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας θα λάμβαναν από την αξία ρευστοποίησης (400.000 ευρώ) του μοναδικού περιουσιακού στοιχείου του οφειλέτη, ποσοστό 65% ο πρώτος και ποσό 260.000 ευρώ, ποσοστό 25% ο δεύτερος και ποσό 100.000 ευρώ και ποσοστό 10% ο τρίτος και ποσό 40.000 ευρώ. Από το υπερβάλλον την αξία ρευστοποίησης ποσό της συνολικής ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη, δηλαδή από τις 600.000 ευρώ, οι ανωτέρω πιστωτές δεν θα ικανοποιηθούν ισόμερα λόγω του ισόποσου των αρχικών τους απαιτήσεων, αλλά θα επανυπολογιστούν οι ανεξόφλητες, μετά την εφαρμογή της αρχής της μη χειροτέρευσης, απαιτήσεις τους και το ποσοστό τους στο συνολικό ανεξόφλητο χρέος του οφειλέτη. Με τον τρόπο αυτό, το ποσό των 600.000 ευρώ θα διανεμηθεί ως εξής: Ο πρώτος πιστωτής έχει ανεξόφλητη απαιτηση 240.000 ευρώ (500.000-260.000), ο δεύτερος 400.000 ευρώ (500.000-100.000) και ο τρίτος 460.000 ευρώ (500.000-60.000). Οι συνολικές ανεξόφλητες απαιτήσεις ανέρχονται δηλαδή στο ποσό του 1.100.000 ευρώ (240.000+400.000+460.000). Το ποσοστό του πρώτου πιστωτή στις συνολικές ανεξόφλητες απαιτήσεις ανέρχεται σε 21,82% (240.000 δια 1.100.000), του δεύτερου σε 36,36% (400.000 δια 1.100.000) και του τρίτου σε 41,82% (460.000 δια 1.100.000). Άρα, ο πρώτος πιστωτής θα λάβει επιπλέον ποσό 130.920 ευρώ (600.000 επί 21,82%) και συνολικά 390.920 ευρώ (260.000+130.920), ο δεύτερος επιπλέον 218.160 ευρώ (600.000 επί 36,36%) και συνολικά 318.160 ευρώ (100.000+218.160) και ο τρίτος επιπλέον 250.920 ευρώ (600.000 επί 41,82%) και συνολικά 290.920 ευρώ (40.000+250.920). Με τον παραπάνω τρόπο διανέμεται το ποσό της συνολικής ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη με τον δικαιότερο δυνατό τρόπο, με σεβασμό στην αρχή της μη χειροτέρευσης για το ποσό που διανέμεται με βάση την αξία της ρευστοποίησης της περιουσίας της επιχείρησης και στην αρχή της ισότητας και της σύμμετρης ικανοποίησης για το υπερβάλλον ποσό. Τέλος, με την περίπτωση (δ) της παραγράφου 2 εισάγεται η τελευταία εξαίρεση στον κανόνα της ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, που αποτελεί μία καινοτομία για την ελληνική έννομη τάξη και στοχεύει σε μία δικαιότερη κατανομή μεταξύ των πιστωτών των ποσών που δύναται να καταβάλει η επιχείρηση. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της προαφαίρεσης μέρους των απαιτήσεων των πιστωτών τόσο του ιδιωτικού, όσο και του δημόσιου τομέα, τα οποία δεν συνυπολογίζονται στη διανομή που γίνεται μεταξύ των πιστωτών, παρά μόνο στην περίπτωση που δύναται να εξοφληθεί το σύνολο του υπόλοιπου των απαιτήσεων από τον οφειλέτη και απομένει και υπερβάλλον ποσό. Ειδικότερα, πριν την εφαρμογή των κανόνων για τη διανομή του ποσού της ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη μεταξύ των πλειόνων πιστωτών του, αφαιρείται από τις απαιτήσεις των πιστωτών του ιδιωτικού τομέα το σύνολο του ποσού που αντιστοιχεί σε καταλογισθέντες τόκους υπερημερίας, συμπεριλαμβανομένων των ήδη

κεφαλαιοποιημένων. Σκοπός της ρύθμισης είναι ο εξορθολογισμός των, συχνά, υπέρογκων επιβαρύνσεων μίας επιχείρησης από τους τόκους των δανειακών συμβάσεων μέσω της απομείωσης αυτών τουλάχιστον κατά το ποσό των τόκων που επιβλήθηκαν λόγω καθυστερήσεων στην αποπληρωμή των δόσεων. Περαιτέρω, από τις απαιτήσεις του δημοσίου τομέα προαφαιρείται κατ' αρχάς το 95% των αυτοτελών φορολογικών προστίμων, κυρίως δηλαδή των πρόστιμων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, αλλά και άλλων αυτοτελώς βεβαιωμένων από τη φορολογική διοίκηση οφειλών, που χαρακτηρίζονται ρητά ως πρόστιμα από τις εκάστοτε διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας. Τα πρόστιμα αυτά, ιδίως κατά την περίοδο πριν τις πρόσφατες τροποποιήσεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, ήταν εξαιρετικά υψηλά και στις περισσότερες περιπτώσεις δυσανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης στην οποία αφορούσαν. Με βάση την ίδια ως άνω λογική, από τις απαιτήσεις τόσο του Δημοσίου όσο και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης προαφαιρείται και το 85% των πάσης φύσεως προσαυξήσεων και τόκων που έχουν υπολογιστεί επί οποιασδήποτε βασικής οφειλής λόγω της μη εμπρόθεσμης καταβολής αυτής. Οι παραπάνω προαφαιρέσεις δεν θα πρέπει να παραβιάζουν την αρχή της μη χειροτέρευσης των πιστωτών, κατά τα ως άνω αναφερόμενα. Εάν, για παράδειγμα, ένας ιδιώτης πιστωτής μπορούσε μέσω της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης να εισπράξει και το ποσό που αντιστοιχεί στους τόκους υπερημερίας, το τελευταίο αυτό ποσό δεν θα προαφαιρεθεί, αλλά ο συγκεκριμένος πιστωτής θα συμμετέχει στη διανομή των ποσών που αντιστοιχούν στην ικανότητα αποπληρωμής της επιχείρησης με το σύνολο της απαίτησής του. Σε κάθε άλλη περίπτωση, τα προαφαιρούμενα κατά τα ανωτέρω ποσά, θα συνυπολογιστούν στη διανομή μόνο στην περίπτωση και κατά την έκταση που το επιτρέπει η ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη και μέρος ή το σύνολο αυτών θα αποπληρώνεται, μόνο εφόσον έχουν αποπληρωθεί πλήρως οι λοιπές απαιτήσεις των πιστωτών. Στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης (δ) αναφέρεται ρητά ότι τα ποσά που προαφαιρέθηκαν κατά τα παραπάνω και δεν συμμετείχαν στη διανομή εν όλω ή εν μέρει, διαγράφονται μετά την ολοσχερή εξόφληση όλων των υπόλοιπων οφειλών, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης αναδιάρθρωσης.

Με την παράγραφο 3 εισάγεται μία δυνητική εξαίρεση στους υποχρεωτικούς κανόνες της προηγούμενης παραγράφου 2, η οποία εφαρμόζεται μόνο εφόσον συμφωνήσει επ' αυτής η ίδια πλειοψηφία συμμετεχόντων πιστωτών, που απαιτείται και για τη σύναψη της ίδιας της σύμβασης αναδιάρθρωσης. Σκοπός της διάταξης είναι να διευκολυνθεί η νέα χρηματοδότηση της επιχείρησης με τη δυνατότητα απονομής απόλυτου προνομίου στις απαιτήσεις των πιστωτών που είτε κατά, είτε μετά τη σύναψη της σύμβασης αναδιάρθρωσης αναλαμβάνουν να χρηματοδοτήσουν ή να συνεισφέρουν με οποιονδήποτε άλλο τρόπο στη συνέχιση της λειτουργία της επιχείρησης. Ειδικότερα προβλέπεται ότι οι απαιτήσεις αυτές, εφόσον γεννώνται ταυτόχρονα με ή μετά την κατάρτιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, προέρχονται από χρηματοδότησεις του οφειλέτη οποιασδήποτε φύσεως ή από παροχή αγαθών ή υπηρεσιών στον οφειλέτη και αποσκοπούν στην εξασφάλιση της συνέχισης της δραστηριότητας του οφειλέτη, δύνανται, δυνάμει όρου που θα περιληφθεί στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, να ικανοποιούνται προνομιακά σε σχέση με όλες τις απαιτήσεις που είχαν γεννηθεί πριν από την κατάρτιση της σύμβασης εξωδικαστικής αναδιάρθρωσης οφειλών. Η παραπάνω δυνατότητα προνομιακής

31

μεταχείρισης δεν ισχύει για απαιτήσεις που προέρχονται από χρηματοδοτήσεις ή παροχή αγαθών ή υπηρεσιών του ίδιου του οφειλέτη ή προσώπων συνδεδεμένων με αυτόν προς την επιχείρησή του. Η ρύθμιση του τελευταίου εδαφίου είναι ενδοτικού δικαίου, ώστε να αφήνεται περιθώριο στον οφειλέτη και τους συμμετέχοντες πιστωτές να συμφωνήσουν διαφορετικά, δηλαδή να εξοπλίσουν με το απόλυτο αυτό προνόμιο και τις απαιτήσεις προσώπων συνδεδεμένων με τον οφειλέτη. Αυτονόητο είναι ότι το προνόμιο δεν μπορεί να χορηγηθεί στον ίδιο τον οφειλέτη, ο οποίος δεν μπορεί να έχει απαίτηση έναντι του εαυτού του, είτε είναι φυσικό είτε είναι νομικό πρόσωπο.

Στην παράγραφο 4 προβλέπεται ως δυνητικός όρος της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, η χορήγηση δικαιώματος σε πιστωτή να εγγράψει υποθήκη, προσημείωση υποθήκης ή ειδικό προνόμιο σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη ή των συνοφειλετών για την εξασφάλιση των ρυθμιζόμενων με τη σύμβαση απαιτήσεών του. Με το δεύτερο εδάφιο θεσπίζεται απαγόρευση εγγραφής νέου βάρους σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη ή των συνοφειλετών για την εξασφάλιση των ρυθμισμένων με τη σύμβαση απαιτήσεων για το χρονικό διάστημα μετά τη σύναψη της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και για όσο χρονικό διάστημα αυτή εξυπηρετείται από τον οφειλέτη και τους συνοφειλέτες. Με τη διάταξη αυτή εξασφαλίζεται «η ισότητα των όπλων» μεταξύ των συμβαλλόμενων στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών πιστωτών, ώστε αφενός με τη συμφωνία όλων να μπορεί οποιοσδήποτε πιστωτής να εξασφαλίσει τις ρυθμιζόμενες απαιτήσεις του, αφετέρου, εάν δεν υπάρξει τέτοια συμφωνία, να μην δύναται κανείς πιστωτής, συμβαλλόμενος ή μη, έστω και με τη συναίνεση του ίδιου του οφειλέτη ή των συνοφειλετών, να εγγράψει οποιοδήποτε νέο βάρος για την εξασφάλιση των ήδη ρυθμισμένων και εξυπηρετούμενων απαιτήσεών του.

Η παράγραφος 5 ορίζει ρητά ότι κάθε ρύθμιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών ευνοϊκή για τον οφειλέτη θα ισχύει και υπέρ κάθε συνοφειλέτη- μη εγγυητή που έχει συνυποβάλει αίτηση κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 4, καθώς και υπέρ κάθε εγγυητή, ανεξαρτήτως εάν ο τελευταίος έχει συνυποβάλει αίτηση ή όχι. Η διάταξη αυτή έρχεται να συμπληρώσει το ρυθμιστικό πλαίσιο της μεταχείρισης των συνοφειλετών της επιχείρησης και των εγγυητών εντός του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών. Με δεδομένη την πρόβλεψη της παραγράφου 3 του άρθρου 4 περί υποχρεωτικής συνυποβολής αίτησης από τους συνοφειλέτες της επιχείρησης, οι πιστωτές θα έχουν στη διάθεσή τους όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για μία συνολική αξιολόγηση της πραγματικής ικανότητας αποπληρωμής όλων των προσώπων που ευθύνονται απέναντί τους. Με τον τρόπο αυτό για τους όρους αποπληρωμής που θα συμφωνηθούν τελικά θα ληφθούν υπ' όψιν τόσο τα περιουσιακά στοιχεία όσο και τα εισοδήματα των συνοφειλετών, με αναγκαία συνέπεια οι ευνοϊκές ρυθμίσεις της σύμβασης να καλύπτουν και τη δική του ευθύνη έναντι των πιστωτών. Στην περίπτωση της κατ' εξαίρεση μη συνυποβολής αίτησης από τον συνοφειλέτη, η τύχη των απαιτήσεων των πιστωτών κατά του τελευταίου ρυθμίζεται κατ' αναλογία των γενικών διατάξεων του Αστικού Κώδικα. Έτσι, στην περίπτωση του εγγυητή που δεν συνυπέβαλε αίτηση και με δεδομένη τη νομική φύση της εγγυήσεως ως παρακολουθηματικής της κύριας οφειλής,

οι ευνοϊκές ρυθμίσεις της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών για τον πρωτοφειλέτη θα ισχύσουν και για τον εγγυητή. Για παράδειγμα, εάν συμφωνηθεί διαγραφή μέρους της εγγυημένης απαίτησης, η ευθύνη του εγγυητή θα περιοριστεί στο ποσό της μειωμένης απαίτησης. Από την άλλη, ο μη συνυποβάλλων συνοφειλέτης που έχει εις ολόκληρον και αλληλέγγυα ευθύνη δεν θα ευνοηθεί αντίστοιχα με τον οφειλέτη, αλλά θα κληθεί να καταβάλλει το ποσό που του αναλογεί με βάση τις γενικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

Η παράγραφος 6 προσδίδει άμεση ισχύ στη σύμβαση αναδιάρθρωσης κατά το χρόνο της κατάρτισής της, ανεξάρτητα από το εάν στη συνέχεια θα επιδιωχθεί η δικαστική επικύρωσή της σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι ο οφειλέτης θα ξεκινήσει άμεσα τις καταβολές προς όλους τους πιστωτές, συμβαλλόμενους ή μη, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Η άμεση ισχύς εφαρμόζεται και για οποιεσδήποτε άλλες υποχρεώσεις τυχόν αναλαμβάνονται από τα συμβαλλόμενα μέρη. Σε περίπτωση τελεσίδικης απόρριψης της αίτησης της επικύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης, τα ποσά που καταβλήθηκαν δυνάμει της τελευταίας θα αφαιρεθούν από τις αρχικές απαιτήσεις των πιστωτών.

Στην παράγραφο 7 προβλέπεται ειδικός τρόπος ρύθμισης των εγγυήσεων που έχουν χορηγηθεί από το Ελληνικό Δημόσιο υπέρ πιστωτικών ιδρυμάτων, από το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (Ε.ΤΕ.ΑΝ. Α.Ε.), ή από οποιονδήποτε άλλο φορέα του δημόσιου τομέα. Οι εγγυήσεις αυτές ακολουθούν σε κάθε περίπτωση τις απαιτήσεις υπέρ των οποίων χορηγήθηκαν, ενώ σε περίπτωση που δεν τηρηθεί η συμφωνία αναδιάρθρωσης από τον οφειλέτη, η αναβίωση αφορά μόνο στο αντίστοιχο εγγυημένο ποσοστό του ανεξόφλητου κεφαλαίου, σύμφωνα με τους όρους της χορήγησης της εγγύησης.

Τέλος, **με την παράγραφο 8**, εισάγεται ειδικός κανόνας συμψηφισμού των απαιτήσεων που ρυθμίστηκαν με τη σύβαση αναδιάρθρωσης οφειλών με ανταπαιτήσεις που τυχόν είχε ο οφειλέτης κατά των πιστωτών του πριν την κατάρτιση της σύμβασης. Ειδικότερα, ορίζεται ότι τέτοιες ανταπαιτήσεις του οφειλέτη και εφόσον η γενεσιουργός αιτία τους ανάγεται σε χρόνο προγενέστερο της έναρξης ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης, συμψηφίζονται κατά προτεραιότητα με οφειλές εκτός της σύμβασης αναδιάρθρωσης (κατά κύριο λόγο μελλοντικές οφειλές ή οφειλές που έμειναν εκτός του ρυθμιστικού πλαισίου της σύμβασης, π.χ. επειδή γεννήθηκαν μετά τις 31.12.2016) και με δόσεις καταβολής της ρυθμισμένης απαίτησης. Εάν η ανταπαιτηση αυτή καλύψει τόσο τις εκτός σύμβασης οφειλές, όσο και τις δόσεις τις σύμβασης, το υπόλοιπο του ποσού της ανταπαιτησης συμψηφίζεται με αντίστοιχο ποσό της αρχικής απαίτησης του πιστωτή, εφόσον φυσικά η τελευταία είχε μειωθεί συνεπεία της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών.

Άρθρο 10

Αμοιβή του συντονιστή

33

Στο άρθρο 10 καθορίζεται το ύψος και οι υπόχρεοι καταβολής της αμοιβής του συντονιστή. **Με την παράγραφο 1** προσδιορίζεται η αμοιβή του συντονιστή στο ποσό των διακοσίων (200) ευρώ για την εκτέλεση των καθηκόντων του σε υποθέσεις μικρών επιχειρήσεων και στο ποσό των τετρακοσίων (400) ευρώ για την εκτέλεση των καθηκόντων του σε υποθέσεις μεγάλων επιχειρήσεων. Το ύψος των αμοιβών αυτών δικαιολογείται τόσο από το συντονιστικό ρόλο (αποστολή προσκλήσεων και προτάσεων, συλλογή ψήφων κλπ.) που καλείται να επιτελέσει ο συντονιστής, σε αντιπαράθεση με τον αντίστοιχο ρόλο του σε υποθέσεις διαμεσολάβησης, καθώς και από την επιδίωξη ελαχιστοποίησης του κόστους της διαδικασίας για τον οφειλέτη, ο οποίος κατά κανόνα βαρύνεται με την αμοιβή του συντονιστή. Σε κάθε περίπτωση η διάταξη είναι ενδοτικού δικαίου, διαφορετική αμοιβή από την προβλεπόμενη όμως επιβάλλεται να συμφωνηθεί μεταξύ οφειλέτη και συμμετεχόντων πιστωτών (όχι μεταξύ του βαρυνόμενου μέρους και του συντονιστή), ώστε μία συμφωνία του ενός μέρους (οφειλέτη ή πιστωτών) με τον συντονιστή για μεγαλύτερη αμοιβή να μην κλονίσει την εμπιστοσύνη του άλλου μέρους προς τον συντονιστή.

Η παράγραφος 2 προσδιορίζει το μέρος που βαρύνεται με την αμοιβή του συντονιστή. Στη συνήθη περίπτωση της εκκίνησης της διαδικασίας με πρωτοβουλία του οφειλέτη η αμοιβή επιβάλλεται να βαρύνει αυτόν, καθώς η έστω εν μέρει επιβάρυνση των συμμετεχόντων πιστωτών με την αμοιβή του συντονιστή θα δημιουργούσε αντικίνητρο συμμετοχής στη διαδικασία, μειώνοντας τις πιθανότητες επίτευξης απαρτίας. Στην περίπτωση πάλι εκκίνησης της διαδικασίας κατόπιν πρόσκλησης πιστωτή κατά την παράγραφο 5 του άρθρου 4, είναι εύλογο το προσκαλέσαν μέρος να βαρύνεται με την αμοιβή. Και η διάταξη της παραγράφου 2 πάντως είναι ενδοτικού δικαίου. Περαιτέρω, ορίζεται ότι η αμοιβή προκαταβάλλεται στο συντονιστή πριν τον έλεγχο της πληρότητας της αίτησης, καθώς η καταβολή της σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, όταν ενδεχομένως θα διαφαινόταν η μη επίτευξη συμφωνίας, θα ήταν πιο δυσχερής.

Στο πνεύμα της παραγράφου 2, η παράγραφος 3 προβλέπει επιβάρυνση των πιστωτών, οι οποίοι ορίζουν αντικαταστάτη συντονιστή κατά την παράγραφο 14 του άρθρου 8 και ενδεχομένως τρίτου προσώπου που τον συνεπικουρεί. Η επιβάρυνση αυτή είναι εύλογη, δεδομένου ότι η αντικατάσταση θα γίνει σε ένα χρονικό σημείο, κατά το οποίο ο αρχικός συντονιστής θα έχει πραγματοποιήσει τέτοιο τμήμα του έργου του (έλεγχος πληρότητας της αίτησης, αποστολή προσκλήσεων, διαπίστωση απαρτίας, έλεγχος ύπαρξης της απαιτούμενης πλειοψηφίας πιστωτών για την αντικατάστασή του), το οποίο θα δικαιολογεί την καταβολή πλήρους αμοιβής σε αυτόν. Εφόσον το μέρος που προκάλεσε την υποβολή αίτησης για έναρξη της διαδικασίας θα καταβάλει την αμοιβή του αρχικού συντονιστή, επιβάλλεται η αμοιβή του αντικαταστάτη συντονιστή να βαρύνει τα μέρη που είχαν την πρωτοβουλία για την αντικατάσταση και τον όρισαν.

Άρθρο 11

Διορισμός εμπειρογνώμονα

Στο άρθρο 11 καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία του διορισμού εμπειρογνώμονα, ο οποίος καλείται να επιτελέσει έναν εξαιρετικά σημαντικό ρόλο στη διαδικασία, με δεδομένο ότι ο βασικός στόχος των προτεινομένου σχεδίου νόμου είναι η διάσωση των επιχειρήσεων που κρίνονται βιώσιμες. Ωστόσο ο διορισμός πραγματογνώμονα σε κάθε περίπτωση, ακόμα και στις περιπτώσεις των μικρών επιχειρήσεων, θα αναβίβαζε το κόστος της διαδικασίας σε επίπεδα δυσανάλογα των μεγεθών της επιχείρησης και των υπό ρύθμιση οφειλών, καθιστώντας τη διαδικασία πολυτελή για τις μικρές επιχειρήσεις. Για το λόγο αυτό η παράγραφος 1 προβλέπει ότι στις μικρές επιχειρήσεις ο διορισμός εμπειρογνώμονα είναι προαιρετικός, αφήνοντας στους συμμετέχοντες πιστωτές να επιλέξουν αν θα εκτιμήσουν από μόνοι τους τη βιωσιμότητα του οφειλέτη και την ικανότητα αποπληρωμής αυτού ή αν θα επιμείνουν στο διορισμό εμπειρογνώμονα. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι μετά από αίτημα από συμμετέχοντες πιστωτές που είναι δικαιούχοι τουλάχιστον του ενός τρίτου (1/3) του συνόλου των απαιτήσεων που συμμετέχουν στη διαδικασία και με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών μπορεί να ανατεθεί σε εμπειρογνώμονα η εκπόνηση αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη, καθώς και η εκπόνηση σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών. Στην περίπτωση αυτή, επειδή ο διορισμός είναι επιλογή των πιστωτών, είναι εύλογο αυτοί να βαρύνονται με την αμοιβή του. Αν πάντως η διαδικασία περατωθεί επιτυχώς, με την κατάρτιση σύμβασης αναδιάρθρωσης, είναι εύλογο να βαρύνεται ο οφειλέτης με την αμοιβή αυτή, αφού η έκθεση του εμπειρογνώμονα εν τέλει ωφέλησε τον οφειλέτη, χωρίς φυσικά να απαγορεύεται αντίθετος όρος στη συμφωνία αναδιάρθρωσης.

Αντίθετα, στην περίπτωση των μεγάλων επιχειρήσεων, λόγω του μεγάλου διακυβεύματος, το κόστος μίας έκθεσης εμπειρογνώμονα δεν είναι δυσανάλογο και επομένως ο διορισμός εμπειρογνώμονα είναι επιβεβλημένος, γι' αυτό και προβλέπεται ως υποχρεωτικός από την παράγραφο 2. Η ίδια παράγραφος προβλέπει επιβάρυνση του οφειλέτη με την αμοιβή του εμπειρογνώμονα, ρύθμιση ενδοτικού μεν δικαίου, αλλά επιβεβλημένη, δεδομένου ότι μόνο ο οφειλέτης (και όχι οι πιστωτές) μπορεί να επιλέξει αν θα προκληθεί ή όχι αυτή η δαπάνη. Παρά την επιβάρυνση όμως του οφειλέτη με την αμοιβή του πραγματογνώμονα, η παράγραφος 2 προβλέπει ότι η επιλογή και ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται με κοινή απόφαση του οφειλέτη και της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στο να διασφαλίσει ότι ο επιλεγόμενος εμπειρογνώμονας απολαύει της εμπιστοσύνης τόσο του οφειλέτη, όσο και της πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών, ώστε να μεγιστοποιείται η πιθανότητα αποδοχής της έκθεσής του.

Η παράγραφος 3 ρυθμίζει διαδικαστικά θέματα ως προς την υποβολή της έκθεσης του εμπειρογνώμονα. Προβλέπεται προθεσμία τριάντα (30) ημερών για την υποβολή της έκθεσης αξιολόγησης βιωσιμότητας και του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών προς το συντονιστή. Η προθεσμία μπορεί να παραταθεί κατά την παράγραφο 13 του άρθρου 8. Εν συνεχείᾳ, προβλέπεται κοινοποίηση της έκθεσης και του σχεδίου από το συντονιστή προς τον

οφειλέτη και τους συμμετέχοντες πιστωτές. Στην περίπτωση των μεγάλων επιχειρήσεων, δεδομένης της μεγάλης έκτασης που συνήθως έχει η έκθεση του εμπειρογνώμονα, επιβάλλεται να χορηγηθεί μεγαλύτερη προθεσμία στους πιστωτές για λήψη απόφασης επί του σχεδίου ή για την αποστολή αντιπροτάσεων, γι' αυτό προβλέπεται προθεσμία δύο (2) μηνών, αντί της μηνιαίας προθεσμίας που προβλέπει η παράγραφος 4 του άρθρου 8. Περαιτέρω, ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης, έστω και αν έχει συνταχθεί από έναν ειδικό, δεν μπορεί να εφαρμοστεί ενάντια στη βούληση του οφειλέτη, γι' αυτό προβλέπεται ότι, τόσο στις μεγάλες όσο και στις μικρές επιχειρήσεις, δεν μπορεί να τεθεί το σχέδιο του εμπειρογνώμονα προς ψηφοφορία πριν εγκριθεί από τον οφειλέτη.

Η παράγραφος 4 δίνει τη δυνατότητα παράλειψης του διορισμού εμπειρογνώμονα, εφόσον υφίσταται πρόσφατη αξιολόγηση βιωσιμότητας του οφειλέτη από οποιονδήποτε πιστωτή. Σε αυτήν την περίπτωση ο διορισμός εμπειρογνώμονα, ακόμα κι αν προβλέπεται ως υποχρεωτικός κατά την παράγραφο 2, αποδεικνύεται περιπτός, εφόσον όμως συντρέχουν κάποιες προϋποθέσεις. Έτσι, θα πρέπει κατ' αρχάς η αξιολόγηση της βιωσιμότητας από τον πιστωτή να είναι πρόσφατη, γι' αυτό και προβλέπεται ότι η αξιολόγηση θα πρέπει να έχει εκπονηθεί εντός των τελευταίων δώδεκα (12) μηνών πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στο μηχανισμό. Περαιτέρω, θα πρέπει η αξιολόγηση να κρίνεται πειστική από τους συμμετέχοντες πιστωτές, γι' αυτό απαιτείται συμφωνία της απόλυτης πλειοψηφίας αυτών. Σε κάθε περίπτωση όμως, ιδίως επί υποχρεωτικού διορισμού εμπειρογνώμονα, όπου η αμοιβή βαρύνει τον οφειλέτη, δεν θα πρέπει να στερηθεί ο οφειλέτης του δικαιώματος να αμφισβητήσει την αξιολόγηση του πιστωτή του και γι' αυτό προβλέπεται ως πρόσθετη προϋπόθεση η ρητή συμφωνία και του ίδιου του οφειλέτη.

Άρθρο 12

Επικύρωση από το δικαστήριο

Στο άρθρο 12 καθορίζεται η διαδικασία της δικαστικής επικύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, η οποία είναι απαραίτητη για να επέλθει η νομική δέσμευση των μη συμβαλλόμενων πιστωτών. **Η παράγραφος 1** προβλέπει κατ' αρχάς την επικύρωση της συμφωνίας ως προαιρετική, με σκοπό να μην επιβαρυνθούν τα πινάκια του Πολυμελούς Πρωτοδικείου με υποθέσεις, στις οποίες η δικαστική επικύρωση δεν θα εξυπηρετεί κάποια ουσιαστική σκοπιμότητα, είτε επειδή η συμφωνία αναδιάρθρωσης έγινε ομόφωνα αποδεκτή από τους πιστωτές, είτε επειδή οι πιστωτές που δεν συμβλήθηκαν ενέκριναν εκ των υστέρων τη συμφωνία, ρητώς ή σιωπηρώς (π.χ. με την επανειλημμένη ανεπιφύλακτη αποδοχή των προβλεπόμενων σε αυτήν καταβολών ή άλλων ανταλλαγμάτων). Περαιτέρω, προβλέπεται η επικύρωση της συμφωνίας από το Πολυμελές Πρωτοδικείο με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (739 επ. ΚΠολΔ), λύση η οποία προκρίθηκε ως η μόνη ρεαλιστική, λαμβανομένου βεβαίως υπ' όψιν και του προσδιορισμού των υποθέσεων του Πολυμελούς Πρωτοδικείου σε σύντομες δικασίμους κατά την παρούσα χρονική συγκυρία. Ειδικότερα, το Πολυμελές Πρωτοδικείο, εκτός από

36

τους λόγους που αφορούν στην αδιαμφισβήτητη αξία των έμπειρων δικαστών που αποτελούν μέλη της σύνθεσής του επιλέχθηκε και διότι η αναδιάρθρωση οφειλών επιχειρήσεων ομοιάζει περισσότερο με την εξυγίανση επιχειρήσεων (άρθρα 99 επ. Πτωχευτικού Κώδικα) παρά με τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων – μη εμπόρων (ν. 3869/2010) ή οποιαδήποτε άλλη διαδικασία καθ’ ύλην αρμοδιότητας άλλου δικαστηρίου. Επιπλέον, η ρύθμιση μεγάλων, συχνά, οφειλών με δέσμευση των πιστωτών που μειοψήφησαν, και με δεδομένη την απουσία δυνατότητας του θιγόμενου πιστωτή να ασκήσει ένδικα μέσα, όπως ρητά προβλέπεται στην παράγραφο 7, είναι ένα έργο τόσο σημαντικό και δυσχερές, ώστε δεν δικαιολογείται ανάθεσή του σε ένα μόνο (οσοδήποτε καταρτισμένο) δικαστή. Τέλος, το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 προβλέπει ότι οι παρεμβάσεις ασκούνται αποκλειστικά με κατάθεση προτάσεων κατά τη συζήτηση της αίτησης στο ακροατήριο. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην αποτροπή της καθυστέρησης της συζήτησης, η οποία θα μπορούσε να προκληθεί αν η παρέμβαση ασκηθεί με αυτοτελές δικόγραφο και προσδιοριστεί σε μεταγενέστερη δικάσιμο σε σχέση με την κύρια αίτηση, αναγκάζοντας έτσι το Δικαστήριο να αναβάλει τη συζήτηση της αίτησης.

Η παράγραφος 2 προβλέπει συνυποβολή των διαδικαστικών εγγράφων της εξωδικαστικής διαδικασίας, δηλαδή του αντίγραφου της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, του πρακτικού περαιώσης της διαδικασίας, των αποδεικτικών της κλήτευσης των πιστωτών, του αντιγράφου της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία μαζί με όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και τυχόν πρόσθετα έγγραφα και στοιχεία που χορηγήθηκαν από τον οφειλέτη στους συμμετέχοντες πιστωτές, της τυχόν εκπονηθείσας έκθεσης αξιολόγησης βιωσιμότητας και των ενστάσεων των συμμετεχόντων πιστωτών που έχουν τυχόν υποβληθεί, μαζί με την αίτηση επικύρωσης. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην επιτάχυνση εκδίκασης της αίτησης, καθώς: α) το Δικαστήριο θα μπορεί να τα μελετήσει ήδη από το χρόνο της κατάθεσης και έτσι θα έχει μία εικόνα της υπόθεσης πριν από τη συζήτηση στο ακροατήριο, β) οι μη συμβαλλόμενοι πιστωτές θα μπορούν να ελέγχουν πριν τη συζήτηση αν τηρήθηκαν οι ουσιαστικές και διαδικαστικές διατάξεις και έτσι θα αποτραπούν κύριες παρεμβάσεις που οφείλονται απλά σε άγνοια. Για τον δεύτερο από τους παραπάνω αναφερόμενους λόγους στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 προβλέπεται και το δικαίωμα οποιουδήποτε θεμελιώνει έννομο συμφέρον να λάβει αντίγραφα της αίτησης επικύρωσης και των συνοδευτικών εγγράφων από την Γραμματεία του Δικαστηρίου.

Η παράγραφος 3 προβλέπει αυτοδίκαιη αναστολή κάθε μέτρου ατομικής ή συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση απαιτήσεων που γεννήθηκαν πριν την υποβολή αίτησης υπαγωγής στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών από την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και μέχρι την έκδοση απόφασης από το αρμόδιο δικαστήριο για την επικύρωση ή μη της συμφωνίας. Η διάταξη αποσκοπεί στην αποτροπή διακοπής λειτουργίας της επιχείρησης με την επιχείρηση εκτέλεσης εις βάρος της, ιδίως από διαφωνούντες πιστωτές. Τον ίδιο σκοπό εξυπηρετεί και η απαγόρευση λήψης οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά του οφειλέτη. Αναφορικά με τα ασφαλιστικά μέτρα όμως, επιβάλλεται να ληφθεί μέριμνα τόσο για την περίπτωση να προβλέπεται η λήψη τέτοιου μέτρου στην ίδια τη σύμβαση αναδιάρθρωσης

(κατά κανόνα εγγραφής προσημείωσης υποθήκης) όσο και για την περίπτωση που ο οφειλέτης κάνει κατάχρηση της αναστολής και επιχειρεί πράξεις που θα οδηγήσουν σε απαξίωση της επιχείρησής του. Για τις τελευταίες ακριβώς περιπτώσεις προβλέπεται κατ' εξαίρεση η δυνατότητα λήψης ασφαλιστικών μέτρων. Περαιτέρω, για την περίπτωση εκκρεμούς διαδικασίας αναγκαστικής ή διοικητικής εκτέλεσης, προβλέπεται ότι το ανασταλτικό αποτέλεσμα δεν επέρχεται με μόνη την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας, αλλά με την κοινοποίησή της στα όργανα εκτέλεσης, προκειμένου να διασφαλισθεί η γνωστοποίηση της αναστολής σε αυτά.

Η παράγραφος 4 επιδιώκει τόσο την ταχεία εκδίκαση της αίτησης επικύρωσης όσο και την ταχεία έκδοση απόφασης επ' αυτής, τάσσοντας προθεσμίες δύο (2) μηνών από την κατάθεση για τον προσδιορισμό συζήτησης και τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της συζήτησης για τη δημοσίευση απόφασης.

Η παράγραφος 5 ρυθμίζει ζητήματα δημοσίευσης και επιδόσεων της αίτησης επικύρωσης. Η διάταξη επιδιώκει να σταθμίσει δύο αντικρουόμενα συμφέροντα: α) το συμφέρον των πιστωτών, ιδίως των μη συμβαλλομένων, να λάβουν γνώση της διαδικασίας επικύρωσης και να παρέμβουν, αν κρίνουν ότι συντρέχει λόγος, β) το συμφέρον του αιτούντος την επικύρωση να περιορίσει το κόστος της διαδικασίας επικύρωσης μειώνοντας τις επιδόσεις. Κατά τη στάθμιση των συμφερόντων αυτών κρίσιμο είναι το γεγονός ότι όλοι οι πιστωτές (συμμετέχοντες και μη, συμβαλλόμενοι και μη) έχουν προσκληθεί να συμμετάσχουν στην εξωδικαστική διαδικασία ρύθμισης (παράγραφος 2 του άρθρου 7) και επομένως έχουν κάθε λόγο να αναμένουν ότι ενδέχεται να επιτευχθεί συμφωνία αναδιάρθρωσης, η οποία θα υποβληθεί προς δικαστική επικύρωση. Για το λόγο αυτό κρίθηκε ότι δεν είναι απαραίτητη η κλήτευση ενός εκάστου πιστωτή, αλλά αρκεί η δημοσίευση σε διαδικτυακούς τόπους (Γ.Ε.Μ.Η. για οφειλέτες εγγεγραμμένους σε αυτό, Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. για τους υπόλοιπους οφειλέτες), από τους οποίους οι πιστωτές θα μπορούν εγκαίρως να πληροφορηθούν την ύπαρξη εκκρεμούς διαδικασίας δικαστικής επικύρωσης. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πιστωτές, οι οποίοι θα παρακολουθούν τακτικά τους ως άνω διαδικτυακούς τόπους, θα ενημερωθούν εγκαίρως για την εκκρεμή δίκη, προβλέπεται σύντομη προθεσμία (5 εργάσιμες ημέρες από την κατάθεση της αίτησης) δημοσίευσης της αίτησης (λαμβανομένης υπόψη και της υποχρέωσης προσδιορισμού της δικασίμου εντός διμήνου), και απαράδεκτο της αίτησης σε περίπτωση μη τήρησης της προθεσμίας και των διατυπώσεων δημοσίευσης. Συγχρόνως, προβλέπεται υποχρέωση του αιτούντος την δικαστική επικύρωση της σύμβασης να ειδοποιήσει όλους τους πιστωτές ηλεκτρονικά ή με κάποιον άλλον από τους προβλεπόμενους τρόπους σχετικά με την κατάθεση της αίτησης και την ημερομηνία της ορισθείσας δικασίμου για τη συζήτησή της. Διατηρείται πάντως η κατ' άρθρο 748 παρ. 3 Κ.Πολ.Δ. δυνατότητα του δικαστή να διατάξει την κλήτευση ενός ή περισσότερων πιστωτών (μία τέτοια κλήτευση μπορεί να διαταχθεί ιδίως στις περιπτώσεις πιστωτών, οι οποίοι παρά το νόμο δεν προσκλήθηκαν να συμμετάσχουν στην εξωδικαστική διαδικασία). Επίσης προβλέπεται υποχρεωτική κλήτευση του Δημοσίου και των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον υφίστανται υποχρεώσεις προς αυτά, προκειμένου να επιληφθεί το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους της υπόθεσης και να την παρακολουθεί.

Η παράγραφος 6 προσδιορίζει την έκταση του ελέγχου της συμφωνίας από το δικαστήριο, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι η αίτηση επικύρωσης θα απορρίπτεται πάντοτε, αλλά και μόνο τότε, όταν αυτό είναι απολύτως επιβεβλημένο. Έτσι προβλέπεται ότι το δικαστήριο εξετάζει όλες τις ενστάσεις που υποβλήθηκαν κατά το εξωδικαστικό στάδιο κατά την παράγραφο 10 του άρθρου 8, αλλά μπορούν να υποβληθούν και νέες ενστάσεις, ώστε, αν συντρέχει κάποια παράβαση, να μη στερηθεί ο θιγόμενος διάδικος το δικαίωμα να την προβάλει μόνο και μόνο επειδή για οποιονδήποτε λόγο δεν την υπέβαλε στο εξωδικαστικό στάδιο. Εν συνεχείᾳ, η διάταξη προσδιορίζει τις παραβάσεις, οι οποίες κρίνονται ως τόσο ουσιώδεις, ώστε μόνο αυτές να δικαιολογούν την απόρριψη της αίτησης. Ως τέτοιες παραβάσεις θα πρέπει να θεωρηθούν κατ' αρχάς (περίπτωση α') αυτές που αφορούν στους υποχρεωτικούς κανόνες των άρθρων 9 και 15, καθώς αυτοί οι κανόνες διασφαλίζουν τόσο ότι ο πιστωτής δεν στερείται μίας εισπράξιμης αξίωσης (καθώς κάτι τέτοιο θα ήγειρε ζητήματα συμβατότητας με το Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Ε.Σ.Δ.Α.) όσο και ότι οι πιστωτές τυγχάνουν ισότιμης μεταχείρισης και δεν επιχειρεί η πλειοψηφία των πιστωτών να προασπίσει τα δικά της συμφέροντα εις βάρος της μειοψηφίας. Περαιτέρω, η απόρριψη της αίτησης είναι δικαιολογημένη, όταν υπήρξε παράβαση της διαδικασίας και η παράβαση αυτή προκάλεσε βλάβη σε πιστωτή (περίπτωση β'), όχι όμως όταν δεν προκλήθηκε βλάβη, καθώς μία απόρριψη επί απλής διαδικαστικής παράβασης ελλείψει βλάβης θα οδηγούσε σε αφόρητη τυπολατρεία. Επιπλέον, επιβάλλεται να απορρίπτεται η αίτηση όταν η επίτευξη πλειοψηφίας «μεθοδεύτηκε» με τη μη πρόσκληση πιστωτών με τέτοιο ποσοστό απαιτήσεων, το οποίο θα μπορούσε να ανατρέψει τη σύναψη της σύμβασης με τη μη επίτευξη της νόμιμης πλειοψηφίας (περίπτωση γ'). Στην περίπτωση αυτή δεν μπορεί να απαιτηθεί η κάθε φορά επίκληση και απόδειξη βλάβης, καθώς η παράβαση αυτή θέτει εν αμφιβόλω τις ίδιες τις προϋποθέσεις ύπαρξης συμφωνίας (συγκέντρωση ελάχιστης πλειοψηφίας). Αν πάντως παραλείφθηκε η πρόσκληση ενός πιστωτή, ο οποίος δεν μπορούσε να επηρεάσει την ύπαρξη απαρτίας ή πλειοψηφίας, τότε η απόρριψη της αίτησης επικύρωσης δεν αποκλείεται σε κάθε περίπτωση, αλλά εξαρτάται από τη συνδρομή βλάβης στο πρόσωπο του πιστωτή, καθώς η περίπτωση αυτή υπάγεται στην περ. β'. Τέλος, η αίτηση επικύρωσης απορρίπτεται σε περίπτωση που αποδειχθεί ενώπιον του δικάζοντος δικαστηρίου ότι η επιχείρηση δεν κατέβαλε προς τους πιστωτές της τα ποσά που είχε συμφωνηθεί να καταβάλει με βάση τους όρους της υπό επικύρωση σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών (περίπτωση δ'). Είναι προφανές ότι στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο οφειλέτης έχει ήδη εκπέσει της ρύθμισης, αφού δεν κατάφερε να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του ούτε κατά το, σχετικά σύντομο, διάστημα που μεσολάβησε από την κατάρτιση και έναρξη της ισχύος της συμφωνίας έως τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης. Σε κάθε άλλη περίπτωση το δικαστήριο επικυρώνει την σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.

Η παράγραφος 7 περιορίζει τα ένδικα μέσα που μπορούν να ασκηθούν κατά της απόφασης επικύρωσης. Στην περίπτωση της απόφασης που επικυρώνει τη συμφωνία αναδιάρθρωσης είναι επιβεβλημένος ο αποκλεισμός οποιουδήποτε τακτικού και έκτακτου ενδίκου μέσου, καθώς και της τριτανακοπής. Και τούτο, διότι η δυνατότητα άσκησης αυτών, θα παρέτεινε την αβεβαιότητα ως προς την ισχύ της συμφωνίας αναδιάρθρωσης, μία δε τέτοια

αβεβαιότητα θα μπορούσε να αποβεί καταστροφική για την επιχείρηση, καθώς θα αποθάρρυνε οποιαδήποτε μορφή πίστωσης προς αυτήν (είτε χρηματοδότησης είτε πώλησης εμπορευμάτων επί πιστώσει), αλλά και τη συμμετοχή των εταίρων ή μετόχων σε μία τυχόν απαιτούμενη αύξηση κεφαλαίου. Επισημαίνεται ότι ο αποκλεισμός ακόμη και της τριτανακοπής δεν εγείρει ζητήματα προστασίας των μερών, τα οποία δεν κλητεύθηκαν ούτε παρενέβησαν στη δίκη, δεδομένου ότι αυτά προσκλήθηκαν να συμμετάσχουν στην εξωδικαστική διαδικασία (παράγραφος 2 του άρθρου 7) και επομένως δεν αιφνιδιάζονται από την υποβολή αίτησης επικύρωσης. Από την άλλη πλευρά, σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης επικύρωσης, είναι πιο σημαντικό να δοθεί άλλη μία ευκαιρία διάσωσης της επιχείρησης, γι' αυτό προβλέπεται η άσκηση έφεσης. Και σε αυτήν την περίπτωση όμως επιβάλλεται να μην παρατείνεται επί μακρόν η αβεβαιότητα των πιστωτών για τη μορφή και τη ύψος των απαιτήσεών τους, γι' αυτό αποκλείεται η άσκηση των υπόλοιπων ενδίκων μέσων (πλην της έφεσης) καθώς και της τριτανακοπής.

Η παράγραφος 8, στο πρώτο της εδάφιο προβλέπει την έκταση ισχύος της απόφασης επικύρωσης. Από αυτήν καταλαμβάνονται όλες οι απαιτήσεις, που ρυθμίζονται στη σύμβαση αναδιάρθρωσης, χωρίς να έχει σημασία αν ο εκάστοτε πιστωτής συμμετείχε ή συμβλήθηκε. Η δέσμευση όλων των πιστωτών, και ιδίως των μη συμμετασχόντων ή των συμμετασχόντων και μειοψηφησάντων, έστω κι αν συνιστά επέμβαση στην περιουσία τους, είναι επιβεβλημένη, καθώς τυχόν μη δέσμευσή τους αφενός θα έθετε σε κίνδυνο τη λειτουργία της επιχείρησης, λόγω απειλής αναγκαστικής εκτέλεσης ανά πάσα στιγμή για απαιτήσεις, τις οποίες δεν μπορεί ο οφειλέτης να εξοφλήσει άμεσα, αφετέρου θα δημιουργούσε αντικίνητρο ακόμα και στην πλειοψηφία των πιστωτών από το να συναινέσει σε οποιαδήποτε αναδιάρθρωση, προκειμένου να μη βρεθεί σε χειρότερη θέση από τη μη δεσμευόμενη μειοψηφία. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου προβλέπει ότι η απόφαση επικύρωσης αποτελεί τίτλο εκτελεστό, με σκοπό να ενθαρρύνει τους πιστωτές στο να συμφωνήσουν στην αναδιάρθρωση, καθώς η αναδιαρθρωμένη απαίτησή τους είναι πλέον εξοπλισμένη με εκτελεστό τίτλο (για την απόκτηση του οποίου σημειωτέον δεν θα απαιτηθεί καν η καταβολή δικαστικού ενσήμου). Τα υπόλοιπα εδάφια της παραγράφου προβλέπουν δημοσιότητα της απόφασης, ανάλογη με τη δημοσιότητα της αίτησης, την οποία προβλέπει η παράγραφος 5.

Η παράγραφος 9 προβλέπει αναστολή της παραγραφής των ρυθμιζόμενων οφειλών κατά το χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης του άρθρου 4 έως την ολοσχερή εξόφληση των ρυθμιζόμενων οφειλών ή την ακύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης κατά το άρθρο 14. Η ρύθμιση είναι επιβεβλημένη λόγω της αναστολής που προβλέπεται σε διάφορα στάδια της διαδικασίας, αλλά και για το λόγο ότι μετά την επίτευξη της συμφωνίας αναδιάρθρωσης και έως την ακύρωσή της είναι νομικά αδύνατη η δικαστική επιδίωξη της ρυθμιζόμενης απαίτησης με τη μορφή που είχε πριν την αναδιάρθρωση. Περαιτέρω, η ρύθμιση παρέχει κίνητρο στους πιστωτές, κατά το στάδιο της διαπραγμάτευσης, να απέχουν από ενέργειες δικαστικής επιδίωξης της απαίτησής τους, με

αποτέλεσμα να προωθείται ένα κλίμα συνεργασίας μεταξύ του οφειλέτη και των πιστωτών, το οποίο θα ευνοήσει την επίτευξη συμφωνίας.

Άρθρο 13

Αναστολή εκτελέσεως

Στο άρθρο 13 περιλαμβάνεται πρόβλεψη για την αυτοδίκαιη αναστολή λήψης μέτρων ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της περιουσίας του οφειλέτη, η οποία κρίθηκε ως απαραίτητη για την εξασφάλιση της επιτυχίας της διαδικασίας. **Στην παράγραφο 1** ορίζεται το χρονικό διάστημα της αναστολής σε εβδομήντα (70) ημέρες και ότι αυτό αρχίζει από την αποστολή της πρόσκλησης συμμετοχής από το συντονιστή στους πιστωτές, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 7. Η αυτοδίκαιη αυτή αναστολή σκοπεύει στην διατήρηση της περιουσίας της επιχείρησης ως έχει κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης και για ένα εύλογο χρονικό διάστημα, προκειμένου να διευκολυνθούν οι διαπραγματεύσεις και να ενισχυθεί το κλίμα συνεργασίας και εμπιστοσύνης μεταξύ πιστωτών και του οφειλέτη, αλλά και των ίδιων των πιστωτών μεταξύ τους, χωρίς να υπάρχει ο κίνδυνος ξαφνικής απομείωσης της περιουσίας του οφειλέτη βάσει της δι' αναγκαστικής εκτελέσεως επιδίωξης ικανοποίησης απαίτησης από επισπεύδοντα πιστωτή. Αφετέρου, δευτερεύων, αλλά εξίσου σημαντικός, στόχος της διάταξης είναι να προκύπτει εκ του μέγιστου χρονικού ορίου της αναστολής ένας σαφής χρονικός ορίζοντας εντός του οποίου, οφειλέτης και πιστωτές οφείλουν να ανταποκριθούν και να προβούν στις αναγκαίες πράξεις με συνέπεια και αποφεύγοντας άσκοπες καθυστερήσεις. Η σχετικά σύντομη χρονικά προστασία προτιμήθηκε ούτως ώστε η παρεχόμενη αναστολή να μην αποτελέσει μέσο «ασυλίας» έναντι των ατομικών διώξεων για την επιχείρηση, ούτε αφορμή πολύμηνης κωλυσιεργίας. Η αναστολή καταλαμβάνει και την απαγόρευση εγγραφής προσημείωσης υποθήκης επί ακινήτου του οφειλέτη, που θα θεωρείται άκυρη, αν ο υπέρ ου η προσημείωση πιστωτής είχε προηγουμένως προσκληθεί να συμμετάσχει στη διαδικασία. Ωστόσο, υπό το παραπάνω πρίσμα της ανάγκης διασφάλισης τόσο της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης και όσο και προστασίας της περιουσίας της, κρίνεται αναγκαίο κατ' εξαίρεση να επιτρέπεται η χορήγηση ασφαλιστικών μέτρων όταν πιθανολογείται βάσιμα η απομείωση της περιουσίας της όπως αυτή ενδεικτικά θα μπορούσε να πραγματωθεί διά πράξεων απομάκρυνσης, αφαίρεσης, μετακίνησης ή καταστροφής κινητών πραγμάτων ή αξιών της. Κατά λογική ακολουθία, στο δεύτερο εδάφιο της πρώτης παραγράφου ρητά προβλέπεται ότι πράξεις εκτέλεσης, προδικασίας ή κύριας διαδικασίας, που λαμβάνουν χώρα μετά την επέλευση της αυτοδίκαιης αναστολής, θα είναι άκυρες. Σε περιπτώσεις που διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση χρηματικής απαίτησης έχει ήδη ξεκινήσει, αυτή αναστέλλεται δια της κοινοποίησης στα όργανα της εκτέλεσης της πιστοποιημένης από την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. βεβαίωσης του συντονιστή για την πληρότητα της αίτησης υπαγωγής στην διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών. Και σε αυτήν την περίπτωση, θα πρέπει να έχει ήδη αποσταλεί από το συντονιστή στον επισπεύδοντα πιστωτή η πρόσκληση συμμετοχής στη διαδικασία.

ΑΙ

Η παράγραφος 2 προβλέπει ότι η αυτοδίκαιη αναστολή αίρεται επίσης αυτοδίκαια όταν διαπιστώνεται έλλειψη απαρτίας συμμετεχόντων πιστωτών ή περαιώνεται ως άκαρπη για οποιονδήποτε άλλο λόγο η διαδικασία, καθώς και σε περίπτωση που λαμβάνει απόφαση για την άρση της η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών.

Η παράγραφος 3 προβλέπει τη διαδικασία για την παράταση με δικαστική απόφαση της εκ του νόμου χορηγηθείσας αναστολής, για λόγους που συχνά θα ανάγονται στην πολυπλοκότητα της υπόθεσης ή στο μεγάλο αριθμό των συμμετεχόντων πιστωτών και απαιτήσεων και στο χρόνο που απαιτείται σε αυτές τις περιπτώσεις για την εκπόνηση, μελέτη και αξιολόγηση ενός πολυσύνθετου σχεδίου σύμβασης αναδιάρθρωσης. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 ΚΠολΔ και το αίτημα της παράτασης της εκ του νόμου χορηγηθείσας 70ήμερης αναστολής για μέγιστο χρονικό διάστημα τεσσάρων επιπλέον μηνών, προς αποφυγή καταστρατηγήσεων, συνυπογράφεται υποχρεωτικώς από την απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων στη διαπραγμάτευση πιστωτών.

Με την παράγραφο 4 χορηγείται το δικαίωμα σε πιστωτές που επικαλούνται την επέλευση ιδιαιτέρως δυσμενών και ανεπανόρθωτων συνεπειών εις βάρος τους από την αυτοδίκαιη αναστολή, να αιτηθούν την παύση της, ομοίως κατά τη διαδικασία του άρθρου 686 ΚΠολΔ. Αν την αίτηση συνυπογράφει η πλειοψηφία των πιστωτών, το δικάζον δικαστήριο την κάνει υποχρεωτικώς δεκτή.

Στην παράγραφο 5 αποσαφηνίζεται ότι κατά το χρονικό διάστημα της αναστολής απαγορεύεται στον οφειλέτη η διάθεση ή η επιβάρυνση των ακινήτων και του εξοπλισμού της επιχείρησής του ή και άλλων περιουσιακών του στοιχείων, με την εξαίρεση των πράξεων που εντάσσονται στη συνήθη δραστηριότητα της επιχείρησης, π.χ. πράξεις πώλησης εμπορευμάτων, εξόφληση τρέχοντων λογαριασμών κοινής αφελείας, πληρωμή μισθοδοσίας κ.α.

Τέλος, **στην παράγραφο 6** ορίζεται ότι δεν θίγονται από τις διατάξεις του άρθρου 13 οι ειδικές ρυθμίσεις για την αναγκαστική εκτέλεση των συμφωνιών παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας.

Άρθρο 14

Συνέπειες μη τήρησης της συμφωνίας – ανατροπή ή ακύρωση

Στο άρθρο 14 καθορίζονται οι συνέπειες της μη τήρησης της συμφωνίας από την επιχείρηση, δεδομένου ότι η τελευταία με βάση τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών που έχει συναφθεί έχει δεσμευθεί να εξυπηρετεί τις απαιτήσεις που έχουν ρυθμισθεί σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους της σύμβασης. **Η παράγραφος 1** καθορίζει τις συνέπειες της καθυστέρησης καταβολής δόσης από τον οφειλέτη προς οποιονδήποτε από τους πιστωτές του για χρονικό διάστημα άνω των ενενήντα (90) ημερών, έστω και αν υπάρχει εμπρόθεσμη μερική

• καταβολή. Στην περίπτωση αυτή, ο πιστωτής δικαιούται να αιτηθεί προς το Δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση επικύρωσης την ακύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης. Εάν η σύμβαση δεν έχει επικυρωθεί δικαστικά η αίτηση κατατίθεται στο Πολυμελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου έχει ο οφειλέτης την έδρα του. Η αίτηση ακύρωσης δικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

Στην παράγραφο 2 αποσαφηνίζονται οι έννομες συνέπειες της ακύρωσης της συμφωνίας, και συγκεκριμένα ορίζεται ότι η ακύρωση της συμφωνίας, έστω και εάν ζητείται με πρωτοβουλία ενός εκ των πιστωτών, επιφέρει την ακύρωσή της αναδρομικά προς όλους τους πιστωτές, τον οφειλέτη και τους συνοφειλέτες. Όσα ποσά έχουν τυχόν καταβληθεί από τον οφειλέτη στο πλαίσια της σύμβασης αναδιάρθρωσης, αφαιρούνται από τα συνολικά ποσά των οφειλών που αναβιώνουν.

Η παράγραφος 3 ορίζει ότι μετά την άσκηση της αίτησης ακύρωσης, κάθε πιστωτής δικαιούται να προσφύγει στο Μονομελές Πρωτοδικείο της περιφέρειας εντός της οποίας έχει έδρα ο οφειλέτης, προκειμένου να του επιτραπεί η λήψη ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με την κατάσταση που υπήρχε πριν τη σύναψη της υπό ακύρωση συμφωνίας και εφόσον πιθανολογείται ανεπανόρθωτη βλάβη του. Η αίτηση εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ενώ στην περίπτωση που η αίτηση υποβάλλεται από την πλειοψηφία των πιστωτών, το αρμόδιο δικαστήριο επιτρέπει υποχρεωτικά τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

Στην παράγραφο 4 προβλέπεται ρητά ότι οι πράξεις που έλαβαν χώρα στο πλαίσιο της σύμβασης αναδιάρθρωσης για την ικανοποίηση των πιστωτών και τη διάσωση της επιχείρησης, εξαιρούνται της πτωχευτικής ανάκλησης σύμφωνα με τα άρθρα 41 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα.

Με την παράγραφο 5 εισάγεται μαχητό τεκμήριο περί της παύσης πληρωμών του οφειλέτη, σε περίπτωση ακύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Αυτό σημαίνει ότι εάν κατατεθεί αίτηση πτώχευσης από πιστωτή της επιχείρησης, η τελευταία οφείλει να αποδείξει ότι το γεγονός της μη εξυπηρέτησης των ρυθμισμένων με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών της και της συνακόλουθης ακύρωσης της συμφωνίας οφειλόταν σε τυχαίους, απρόβλεπτους ή παροδικούς παράγοντες (π.χ. ασθένεια, προσωρινή οικονομική δυστοκία, λανθασμένοι επιχειρηματικοί χειρισμοί κ.α.) και δεν συνιστά μόνιμη και γενική αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεών της κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 παρ. 1 του Πτωχευτικού Κώδικα.

Με την παράγραφο 6 του άρθρου 14 εισάγονται ειδικές διατάξεις αναφορικά με την μη εκπλήρωση των εκ της σύμβασης αναδιάρθρωσης εκπορευόμενων υποχρεώσεων του οφειλέτη απέναντι στο Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης. Συγκεκριμένα η μη καταβολή δόσεων ή η μερική καταβολή δόσεων από τον οφειλέτη προς τη Φορολογική Διοίκηση ή τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, έως τη συμπλήρωση του ποσού που αντιστοιχεί σε τρεις (3) δόσεις, έχει ως συνέπεια την αυτοδίκαιη ανατροπή της σύμβασης αναδιάρθρωσης έναντι του Δημοσίου ή των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και την αναβίωση των απαιτήσεών τους. Το αυτό

· αποτέλεσμα επέρχεται και όταν ο οφειλέτης: παραλείψει να υποβάλλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας καθώς και την προβλεπόμενη Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (Α.Π.Δ.), εντός τριών (3) μηνών από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους ή παραλείψει να εξοφλήσει ή να τακτοποιήσει με νόμιμο τρόπο, με αναστολή είσπραξης ή ρύθμιση τμηματικής καταβολής, τις οφειλές του είτε προς το Δημόσιο ή υπέρ τρίτων που εισπράττονται από τη Φορολογική Διοίκηση είτε προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίες βεβαιώθηκαν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2016, εντός ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος ή, σε περίπτωση δικαστικής επικύρωσης, από την ημερομηνία επικύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης, ή, προκειμένου για οφειλές που κατέστησαν ληξιπρόθεσμες μετά την έναρξη ισχύος ή την επικύρωση της σύμβασης, παραλείψει να τις εξοφλήσει ή να τις ρυθμίσει εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους. Στην περίπτωση αυτή, ως προελέχθη, αυτοδικαίως ανατρέπεται η σύμβαση αναδιάρθρωσης έναντι του Δημοσίου ή των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και αναβιώνουν αντίστοιχα οι απαιτήσεις τους, οπότε καθίσταται άμεσα ληξιπρόθεσμο και απαιτητό το σύνολο του υπολοίπου της οφειλής που παραμένει ανεξόφλητο, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρχικής βεβαίωσης, μαζί με τους αναλογούντες τόκους και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής. Η επέλευση της ανατροπής της σύμβασης αναδιάρθρωσης, γνωστοποιείται από το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης άμεσα στους λοιπούς πιστωτές, ενώ εντός τριάντα (30) ημερών από τη γνωστοποίηση αυτή οποιοσδήποτε πιστωτής μπορεί να ζητήσει την ακύρωση της συμφωνίας ως προς όλους τους πιστωτές.

Τέλος, με την **παράγραφο 7** προβλέπεται ότι οι ειδικότερες λεπτομέρειες, η διαδικασία και ο τρόπος της γνωστοποίησης της προηγούμενης παραγράφου, θα καθοριστούν με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Άρθρο 15

Συμμετοχή του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης

Με το άρθρο 15 θεσπίζονται οι ειδικότεροι υποχρεωτικοί κανόνες που διέπουν τη συμμετοχή του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό Ρύθμισης Οφειλών, την ένταξη οφειλών προς το Δημόσιο και τους ΦΚΑ στις συμβάσεις αναδιάρθρωσης του παρόντος νόμου, καθώς και τα συναφή τεχνικά και διαδικαστικά ζητήματα. Συγκεκριμένα στην **παράγραφο 1** αναφέρεται το πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Στις παραγράφους 2 και 3 θεσπίζονται ειδικότεροι κανόνες που πρέπει να τηρούνται σε κάθε σύμβαση αναδιάρθρωσης προκειμένου περί ρύθμισης οφειλών προς το Δημόσιο, συμπεριλαμβανομένης και της δυνατότητας μερικής διαγραφής, επί ποινή ακυρότητας των τυχόν αντίθετων όρων.

Στην παράγραφο 4 ορίζεται ότι τυχόν υφιστάμενες ρυθμίσεις οφειλών προς το Δημόσιο, βάσει άλλων νομοθετικών διατάξεων, διατηρούνται και εντάσσονται πλέον στη σύμβαση αναδιάρθρωσης του παρόντος νόμου, ως έχουν διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία έγκρισης της συμφωνίας. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η τροποποίηση των ως άνω εντασσόμενων ρυθμίσεων, με αύξηση του αριθμού των δόσεων, στην περίπτωση και στο βαθμό που αυτό επιβάλλεται από τη συνολική δυνατότητα αποπληρωμής του οφειλέτη, ώστε να μην περιέλθουν άλλοι πιστωτές σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των βεβαρημένων υπέρ αυτών περιουσιακών στοιχείων τρίτων, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.

Στην παράγραφο 5 καθορίζονται τα κριτήρια για τον υπολογισμό του αριθμού και του ύψους των δόσεων αποπληρωμής οφειλών προς το Δημόσιο.

Στην παράγραφο 6 θεσπίζονται ειδικότεροι κανόνες για τις μικρές οφειλές προς το Δημόσιο, ώστε οι διαδικασίες να είναι πιο απλοποιημένες και οι τύποι ρυθμίσεων πιο συγκεκριμένοι, προκειμένου να αποφεύγεται η επιβάρυνση τόσο του Μηχανισμού όσο και των αρμοδίων Υπηρεσιών του Δημοσίου.

Στην παράγραφο 7 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τυχόν διαγραφές οφειλών προς το Δημόσιο.

Στην παράγραφο 8 ορίζεται ότι επί των οφειλών προς το Δημόσιο που ρυθμίζονται δυνάμει της σύμβασης αναδιάρθρωσης δεν υπολογίζονται περαιτέρω τόκοι ή προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, ούτε τα πρόστιμα των διατάξεων του άρθρου 57 του ΚΦΔ και του άρρθου 6 του ΚΕΔΕ.

Στην παράγραφο 9 ορίζεται ο τρόπος με τον οποίον ψηφίζει ο εκπρόσωπος του Δημοσίου, στις περιπτώσεις που δεν τίθεται σε ψηφοφορία τυχόν υποβληθείσα δική του πρόταση.

Στην παράγραφο 10 ορίζονται τα σχετικά με τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας για τις ρυθμισμένες οφειλές του παρόντος νόμου.

Στην παράγραφο 11 προβλέπονται οι όροι αναστολής της λήψης αναγκαστικών μέτρων και της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, καθώς και αναστολής της ποινικής δίωξης του αδικήματος του άρθ. 25 του ν. 1882/1990 και αναβολής της εκτέλεσης της ποινής που έχει επιβληθεί βάσει του ως άνω άρθρου ή διακοπής αυτής.

Στην παράγραφο 12 περιέχονται ορισμοί για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Στην παράγραφο 13 προβλέπεται η ανάλογη εφαρμογή των προηγουμένων παραγράφων και για οφειλές υπέρ τρίτων οι οποίες βεβαιώνονται και εισπράττονται από τη Φορολογική Διοίκηση.

Στην παράγραφο 14 περιέχεται εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Οικονομικών να εκδίδει αποφάσεις για τον καθορισμό κάθε ειδικότερου θέματος για την εφαρμογή των διατάξεων των ως άνω παραγράφων του παρόντος άρθρου.

Στις παραγράφους 15 έως 20 περιέχονται αντίστοιχες ρυθμίσεις για τη δυνατότητα συμμετοχής των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης στο Μηχανισμό Εξωδικαστικής Ρύθμισης Οφειλών

Τέλος, **στην παράγραφο 21** προβλέπεται η δυνατότητα του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης να προχωρούν διμερώς σε ανάλογες ρυθμίσεις οφειλών με πρόσωπα που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου.

Άρθρο 16

Ηλεκτρονική πλατφόρμα εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών

Στο άρθρο 16 περιγράφονται οι λειτουργίες της ψηφιακής πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποβολής και διαχείρισης αιτήσεων, μέσω της οποίας θα διεξάγεται η διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών που περιγράφεται στο παρόν σχέδιο νόμου. Με δεδομένο ότι το παρόν σχέδιο νόμου φιλοδοξεί να δώσει διέξοδο σε μεγάλο πλήθος υπερχρεωμένων, πλην βιώσιμων, επιχειρήσεων, είναι αναμενόμενη, αλλά και επιθυμητή, μία αυξημένη ροή υποθέσεων. Προκειμένου η μεγάλη ροή υποθέσεων να μην οδηγήσει σε καθυστέρηση διεκπεραίωσής τους, είναι επιβεβλημένη η χρήση μίας ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Η παράγραφος 1 περιγράφει τις κύριες λειτουργίες και εφαρμογές της πλατφόρμας, προκειμένου να καταστεί εφικτή η ηλεκτρονική διεξαγωγή της διαδικασίας, ει δυνατόν, στο σύνολό της και ορίζει ότι αυτή θα αναπτυχθεί στην ιστοσελίδα της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. με τη συνεργασία της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου Οικονομικών.

Η παράγραφος 2 εξουσιοδοτεί τους Υπουργούς Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών, να καθορίσουν τις διαδικασίες, τις προϋποθέσεις και τις τεχνικές λεπτομέρειες, που αποτελούν τις τεχνικές προδιαγραφές της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, ώστε να παραπάνω λεπτομερειακά ζητήματα να μην αποτελούν αντικείμενο του νόμου, αλλά να υφίσταται ευελιξία στη ρύθμισή τους.

Τέλος, η παράγραφος 3 δίνει τη δυνατότητα έκδοσης κοινής υπουργικής απόφασης, με την οποία θα προβλέπεται απλοποιημένη διαδικασία ρύθμισης οφειλών και απλοποιημένη αξιολόγηση βιωσιμότητας και πρόταση ρύθμισης, για τις περιπτώσεις προσώπων, των οποίων οι συνολικές προς ρύθμιση οφειλές δεν υπερβαίνουν τις 50.000 ευρώ. Η διάταξη αποσκοπεί στο να απλοποιήσει τη διαδικασία επί των περιπτώσεων αυτών, ώστε να απαιτηθεί μικρότερη ανάλωση ανθρώπινων πόρων τόσο του οφειλέτη όσο και των πιστωτών και επομένως να ενθαρρυνθεί η υποβολή και η εξέταση αιτήσεων και των μικρότερων ακόμα επιχειρήσεων.

Άρθρο 17

Συνεργασία χρηματοδοτικών φορέων

Το άρθρο 17 επιτρέπει σε περισσότερα πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή εταιρίες του ν. 4354/2015 να συνεργάζονται μεταξύ τους, να ανταλλάσσουν πληροφορίες, και να υποβάλλουν κοινή πρόταση προς τον οφειλέτη. Με τον τρόπο αυτό εκτιμάται ότι τα προαναφερόμενα πρόσωπα θα μπορέσουν να εξετάσουν περισσότερα αιτήματα λόγω μείωσης του κόστους και έτσι θα μειωθούν οι περιπτώσεις άκαρπης διαδικασίας λόγω έλλειψης απαρτίας. Η διάταξη κρίθηκε απαραίτητη, προκειμένου να μην υφίσταται οποιαδήποτε αμφιβολία για τη νομιμότητα αυτής της συνεργασίας.

Άρθρο 18

Έναρξη ισχύος

Το άρθρο 18 προβλέπει την έναρξη ισχύος των επιμέρους διατάξεων του σχεδίου νόμου και υπαγορεύεται από την ανάγκη της όσο το δυνατόν αρτιότερης οργάνωσης της διαδικασίας πριν την υποβολή της πρώτης αίτησης υπαγωγής στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών. Ειδικότερα, προβλέπεται η άμεση έναρξη ισχύος των διατάξεων που αποσκοπούν στην προετοιμασία του μηχανισμού, όπως είναι οι εξουσιοδοτικές διατάξεις, οι διατάξεις που ρυθμίζουν τη δημιουργία του μητρώου συντονιστών κ.α., ενώ ως χρόνος έναρξης ισχύος των λοιπών διατάξεων του σχεδίου νόμου ορίζονται οι τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθώς αυτό το χρονικό διάστημα κρίνεται απαραίτητο, προκειμένου να έχουν ολοκληρωθεί όλες οι απαιτούμενες προπαρασκευαστικές ενέργειες, όπως για παράδειγμα η δημιουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του άρθρου 16.

47

Αθήνα, 4 Απριλίου 2017

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

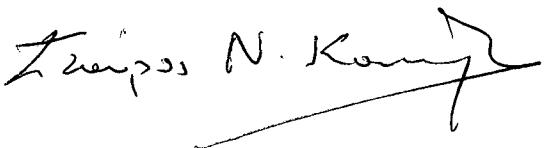

Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ε. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ

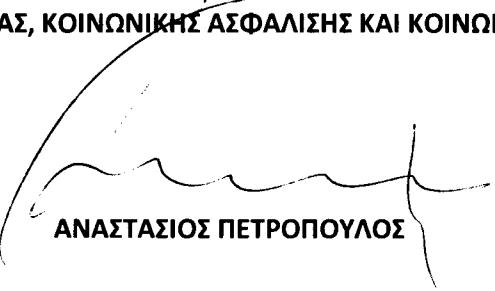
48

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ